

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Április 11.

Néhány vonással vázolni akarom a jelen-
 tőségét annak a napnak, melyhez fogható
 nagy történelmi jelenet csak kettő van
 nemzetünk életében.

Az egyik az, mikor őseink Árpád apánkat
 paizsokra emelték s erős kötésben egyesít-
 tették véreket és szétszórt törzseiket; hőm-
 pölygő néptömegeből egy fő alatt alkotmá-
 nyos nemzetté tömörültek. Az a paizs volt
 a mentő deszka, melyen a népvándorlás
 árjából megmenekültek; az az egyesített
 vér acélozta meg a kart, mely a Kárpátok
 szikláján az állandó hazába utat vágott.

A másik az, mikor Istvánnak fejére
 tették az apostoli koronát s megfonták azt
 az erős szílat, mely az idegen fajú pogány
 magyart Európa nemzetével a testvériség
 kötelékében egyesítette s kirántotta a vég-
 zetes katastróphából, mely a Kárpátok
 aljának szinterén erős és vitéz népek tra-
 gédiájában annyiszor ismétlődött.

És ötvennégy évvel ezelőtt, ezen a napon
 a középkori Magyarország ujkori állammá
 alakult át; a pár százezer nemesből álló
 magyar nemzet a szabadság, egyenlőség és
 testvériség alapján tíz millióból álló magyar
 nemzetté növekedett; alkotmányának a
 műveltség, igazság és erkölcs kőszálaiból
 vetette meg új fundamentumát. S így meg-
 mentette függetlenségét és szabadságát;
 mert régi alkotmányának rozszant épülete
 a kor szellemének ostroma alatt a porba
 omlott volna, melyből nincsen feltámadás.

Ha mai szemmel vizsgáljuk a nemzetek
 történetét, megfoghatatlannak tűnik fel-
 előttünk, hogy olyan nehezen, olyan félve
 tettek meg egy-egy lépést a fejlődés útján;
 hogy olyan hosszú idő és küzdelem vajudása
 szült meg egy-egy intézményt, egy-egy
 eszmét, melyek nélkül mi el sem tudnók
 képzelni az életet, melyek annyira vérünk-
 ké váltak, hogy működésüket, mint az egész-
 séges szerveket, észre sem veszszük.

Bizonyosabbnak tartjuk a mátt, mint a
 holnapot; jobban szeretjük a bizonyost,
 mint a bizonytalant. Ebben rejlik a ma-
 gyarázata annak, hogy az emberiség alap-
 jában conservatív.

S valóban, miként az anyagi, úgy a
 szellemi világban is, minden átalakulás
 rázkódtatással és válsággal jár. Minél na-
 gyobb az átalakulás, annál nagyobb a for-

rongás; annál jobban összekavarodik a for-
 rongó elemek java és salakja; annál nagyobb
 a veszedelem, hogy az összekavarodott ele-
 mek egymást semmisítik meg s chaosba
 fúlnak; annál bizonytalanabb, hogy a jó
 elem tiszta szeszként a salakból kiválik
 és felszínre tör.

Történetünkben 1848. április 11-ike a
 legnagyobb átalakulás, a legválságosabb
 helyzetből való kibontakozás napja. Lázás
 izgalom, a nemzeti életerőnek a viszonyok
 és eszmék kóranyagával való forrongása
 előzte meg. Csupa ellentét mindenütt: a
 multak emlékeinek cultusa, s vérmes remé-
 nyek ápolása a szebb jövőben; sérelmi
 politika, s izgatás a reformok mellett;
 aristokrata világnézet, s demokrata elvek;
 előítéletek, és szabadelvűség — alkották a
 forrongó elemeket a negyedszázadig tartó
 reformkorszakban.

Kevés nemzet dicsekedhetik rajtunk kívül
 azzal, hogy ilyen nagy változáson forrada-
 lom és vér nélkül ment keresztül. Mert a
 mai nap emlékéhez nem tapad sem vér,
 sem szenvedély. A királytól összehívott
 országgyűlés törvénybe foglalta a nemzet
 jogait és kötelességeit, s a király szavával
 megerősítve személyesen adta azt át a
 nemzetnek az ország öröm- és hálaöntvényei
 között. A magyar nemes a maga jószántá-
 ból megosztotta örökségét kitagadott jobbágy-
 testvérel; s a magyar király atyai szívére
 szorította az összeölekezett testvéreket.

Ennek a jelenetnek történetünkben párja
 nincs.

Az 1848-iki törvények szülte átalakulás-
 nak legnagyobb mozzanata a *jobbágy-
 felszabadítása*.

A több, mint kilenc milliányi paraszt-
 ság még csak tagja sem volt a nemzetnek.
 Verbőczy szerint a populust az ország
 zászlócai, a praelatusok, mágnások és ne-
 mesek együttvéve alkotják. Vagyis a magyar
 nemzet az egy millióra sem menő fő- és
 köznemességből áll. Az alkotmány sáncai-
 tól körülvett várban lakott a nemes s kívül
 a sáncon kilenc magyar jobbágynek kellett
 a földet túrnia, hogy egy nemesnek legyen
 miből uraskodni. Azé a csekély, egy tized-
 részé volt minden jog, minden teher nél-
 kül; ezé a nagy, kilenc tizedrésze volt
 minden teher, minden jog nélkül. S ez a
 nagy osztálykülönbség nem a birtokviszo-

nyokon, nem a műveltségen, hanem egyedül
 a születésen alapult.

Állandó birtokul a nemzet a jobbágy-
 nak csak annyi földet adott, a hol a
 koporsója elfért; az ő számára Árpád nem
 hont, csak sírhelyet foglalt. Zsellér volt a
 nemes birtokán s jó sokáig még gazdát
 sem cserélhetett. Ő maga, felesége, gyer-
 meke és barma a földesurnak dolgozott,
 nem mondhatni, hogy jó időben, rozsz idő-
 ben egyaránt, hanem csak jó időben: a
 rozsz időt átengedték a maga jobbágytelké-
 nek művelésére. Isten napja nem neki,
 hanem a földesurnak sütött, ki a maga
 dolognapjait — 365-ből egy telek után
 104-et — a fényes napokból válogatta ki.
 Ez volt a szegény jobbágy szomorú kalen-
 dáriuma. Földje termésének ötödrészét
 elvitte a földesuri kilenced s a papi tized.
 A természet három országban nem tenyész-
 tetett vagy termelhetett olyat, a miből a
 földesur ki ne vette volna a dézsmát.

A földesur türehtetlen önkénye elől
 egyetlen menekülő helye volt: az erdő.
 Így született a szegény legény. A betyár-
 nak ez a gyöngéd elnevezése s a nép köl-
 tészetének a betyár iránt való rokonszenve
 onnan származik, hogy a földesur kegyet-
 lenkedése tette legtöbbször a szegény legényt
 utonállóvá. A ki a kenyerét adta, az szol-
 gáltatta az igazságát is: a nemes volt
 nemesak ura, hanem bírja is. A szegény
 parasztnak igazán siralom völgye volt a
 föld, melyen csak az volt az egyetlen
 vigasztalása, hogy azon tul nincs robot és
 szenvedés s a nagy bíró ítélőszéke előtt
 egyenlő koldus és király. Sőt régebbi idő-
 ben még a lelkiismeretével sem számolha-
 tott le szabadon, mert az ura vallását kellett
 követnie. Még földöntuli reménységének
 szálaít is a földesura tartotta kezében.

Ez volt a sorsa 48 előtt a magyarság
 kilenc tizedrészenek.

Ezzel szemben a nemesnek csak jogai
 voltak. Övé volt a törvényhozás joga, me-
 lyet eleinte személyesen, később utasítások-
 kal ellátott követői által gyakorolt. Ő
 választotta a törvénytörvénybíráit s a köz-
 igazgatási tisztviselőket. Ő határozta meg
 a közmunkát és adófizetést, mit a parasztnak
 teljesítenie kellett. Ő töltötte be a
 hivatalokat. S mindezen jogokat, melyek
 teljesen kimerítik a polgári és politikai

jogok tartalmát, az az egy kötelesség ellensúlyozta, hogy ő gondoskodott az ország védelméről. De elkövetkezett az az idő, mikor kötéllel fogdosták össze katonának a jobbágyokat. Akkor aztán a pénz- és véradót az fizette, a kinek egy talpalatnyi földje sem volt; s a kiváltságos osztály, mely az ország földbirtokát tartotta kezében, ment volt minden tehertől.

Türt, szenvedett a szegény jobbágy századokon keresztül. Nem, hogy el lett volna nyomva, fel sem ébredt benne az emberi méltóság érzete. Azt a két nagy pórlázadást, a Dózsa Györgyét és a Horáét, nem az emberi jogok érzete, nem demokratikus eszme szülte. A sanyargatott, megkínzott szegények vad boszuállásai voltak azok a lelketlen gazdagokon. Az a szegény jobbágy épen úgy nem tudta, hogy ő jogtalanul tőr és szenved, a mint nem tudta a földesur, hogy ő jogtalanul parancsol. Azt gondolták, az a világ rendje. Abban porban, hol a pórnép született és élt, teremhettek gyöngyök: az érzésnek és költészetnek gyöngyei. De a társadalmat mozgó eszméknek az a por nem lehetett talaja.

Már régebben a jobbágyság sorsának javítása, 48 előtt pedig a jobbágyság eltörlése a nemesek gondolata volt. Az, a ki a megyei és országgyűléseken emberi és polgári jogokról, szabadságról, egyenlőségről, testvériségről szónokolt — nemes ember volt. A felszabadítás leglelkesebb szószólója, legmélyebb bölcsésze, legnagyobb költője, ki rámutatott a parasztság sebeire s a demokracia jalkiáltásaival töltötte be az országot, a ki részvétkönyeket fakasztott, melyek enyhülést, vigasztalást és szabadságot szültek — Eötvös József báró volt. S a ki a felszabadítás tényét végrehajtotta, Kossuth Lajos, szintén nemes ember volt.

Épen az a dologban szép és felemelő,

TÁRCA.

A fészek elmaradt.

A nagy udvar felett öblösen szállt Weéper Szever hangja:

— Gida!

Persze nem felelt senki az üres udvarról, hol az ősz párázatai lengettek. A négy nagy eperfáról sárga levelek fordultak alá, lejjebb a kert végében a kunyhó előtt egy vén ember ült és pipázgatva nézte a siető erecskét. Weéper — az utolsó méltóságos ur a familiában, mert a felesége zsidó leány volt — még többször kiáltott, tenyeréből tölesért formálva szája előtt. Aztán lejött az ámbitusról. Végig baktatott az udvaron. Igen kövér volt és igen rongyos ruházatu. Csizmás lábait huzta maga után. A kunyhó előtt káromkodva állott meg:

— Miért nem felel, Gergely, ha kiáltok?

A vén ember, afféle csész itt az elhagyott udvarházban, kivette a pipát a szájából és dűnyögött.

— Nem az én nevémet kiáltotta a méltóságos ur! Még haragudott is, a mikor mondta ezt és igen megsértődöttnek látszott. Ő is igen rongyos volt, bozontos és a ködmene fényes és feslett. Görbe

botjával a füveket piszkálta és rá sem nézett a méltóságos urra, aki most szelidebbre fogta a hangját:

— Hát Gidát nem látta erre valamerre, Gergely?

Gergely úgy tőn, mintha igen fogas volna a kérdés. Nagy figyelemmel meresztette a szemét a füvekre. Aztán nyögve mondta:

— Tán . . . Már három napja nem, méltóságos ur.

— Három napja . . . ejtette a szót Szevér ur elbámulva, — vajjon hová lehetett a szerencsétlen bolond.

Lehajtotta a fejét a kövér, rongyos ember és visszabaktatott a magas ámbitusra, a honnan tovább kiáltozott a néma hegyek felé már harmadik napja. Mert a kiról itt szó volt, az a bolond Weéper. Különben mindegyik bolond volt egy kiesit. De ez volt a legbolondabb a familia szemében. Agglegény maradt, mert látta, hogy a bátyja, Szevér ur egy esepet sem boldog a házasságával. Valami bécsi gabonakereskedőnek vette el a leányát. Lett két leánya, de mert az asszony unta a Weéperek örökös bolondozásait, hazament az apjához leányaival, itt hagyván a két Weépernek a düledező vén házat, a hol Gergely eszszködött. Eleinte lovasesős volt Gergely. A kerülőivel vigyázta az éren tul elterülő vadaskertet és parkot. A kerülőket az idők tolyamán szélnek bocsátották, Gergelynek is elvág-

botjával a füveket piszkálta és rá sem nézett a méltóságos urra, aki most szelidebbre fogta a hangját:

— Hát Gidát nem látta erre valamerre, Gergely?

Gergely úgy tőn, mintha igen fogas volna a kérdés. Nagy figyelemmel meresztette a szemét a füvekre. Aztán nyögve mondta:

— Tán . . . Már három napja nem, méltóságos ur.

— Három napja . . . ejtette a szót Szevér ur elbámulva, — vajjon hová lehetett a szerencsétlen bolond.

Lehajtotta a fejét a kövér, rongyos ember és visszabaktatott a magas ámbitusra, a honnan tovább kiáltozott a néma hegyek felé már harmadik napja. Mert a kiról itt szó volt, az a bolond Weéper. Különben mindegyik bolond volt egy kiesit. De ez volt a legbolondabb a familia szemében. Agglegény maradt, mert látta, hogy a bátyja, Szevér ur egy esepet sem boldog a házasságával. Valami bécsi gabonakereskedőnek vette el a leányát. Lett két leánya, de mert az asszony unta a Weéperek örökös bolondozásait, hazament az apjához leányaival, itt hagyván a két Weépernek a düledező vén házat, a hol Gergely eszszködött. Eleinte lovasesős volt Gergely. A kerülőivel vigyázta az éren tul elterülő vadaskertet és parkot. A kerülőket az idők tolyamán szélnek bocsátották, Gergelynek is elvág-

botjával a füveket piszkálta és rá sem nézett a méltóságos urra, aki most szelidebbre fogta a hangját:

— Hát Gidát nem látta erre valamerre, Gergely?

Gergely úgy tőn, mintha igen fogas volna a kérdés. Nagy figyelemmel meresztette a szemét a füvekre. Aztán nyögve mondta:

— Tán . . . Már három napja nem, méltóságos ur.

— Három napja . . . ejtette a szót Szevér ur elbámulva, — vajjon hová lehetett a szerencsétlen bolond.

Lehajtotta a fejét a kövér, rongyos ember és visszabaktatott a magas ámbitusra, a honnan tovább kiáltozott a néma hegyek felé már harmadik napja. Mert a kiról itt szó volt, az a bolond Weéper. Különben mindegyik bolond volt egy kiesit. De ez volt a legbolondabb a familia szemében. Agglegény maradt, mert látta, hogy a bátyja, Szevér ur egy esepet sem boldog a házasságával. Valami bécsi gabonakereskedőnek vette el a leányát. Lett két leánya, de mert az asszony unta a Weéperek örökös bolondozásait, hazament az apjához leányaival, itt hagyván a két Weépernek a düledező vén házat, a hol Gergely eszszködött. Eleinte lovasesős volt Gergely. A kerülőivel vigyázta az éren tul elterülő vadaskertet és parkot. A kerülőket az idők tolyamán szélnek bocsátották, Gergelynek is elvág-

botjával a füveket piszkálta és rá sem nézett a méltóságos urra, aki most szelidebbre fogta a hangját:

— Hát Gidát nem látta erre valamerre, Gergely?

Gergely úgy tőn, mintha igen fogas volna a kérdés. Nagy figyelemmel meresztette a szemét a füvekre. Aztán nyögve mondta:

— Tán . . . Már három napja nem, méltóságos ur.

— Három napja . . . ejtette a szót Szevér ur elbámulva, — vajjon hová lehetett a szerencsétlen bolond.

Lehajtotta a fejét a kövér, rongyos ember és visszabaktatott a magas ámbitusra, a honnan tovább kiáltozott a néma hegyek felé már harmadik napja. Mert a kiról itt szó volt, az a bolond Weéper. Különben mindegyik bolond volt egy kiesit. De ez volt a legbolondabb a familia szemében. Agglegény maradt, mert látta, hogy a bátyja, Szevér ur egy esepet sem boldog a házasságával. Valami bécsi gabonakereskedőnek vette el a leányát. Lett két leánya, de mert az asszony unta a Weéperek örökös bolondozásait, hazament az apjához leányaival, itt hagyván a két Weépernek a düledező vén házat, a hol Gergely eszszködött. Eleinte lovasesős volt Gergely. A kerülőivel vigyázta az éren tul elterülő vadaskertet és parkot. A kerülőket az idők tolyamán szélnek bocsátották, Gergelynek is elvág-

Állami helyzetünk az állam háztartásának sokáig mostoha gyermekévé tették a közoktatásügyet, pedig nagy hibát követtek el mindazok, akik csak a jelent tekintették s mindenáron a nagyhatalmi kiadásokat akarták fedezni s a jövővel nem gondoltak; nem akarták elismerni azt az igazságot, hogy csak a tudomány s az ismeretek terjedése tehetik a nagy államokat nagyhatalmakká.

Hiábavaló a földművelés fejlesztésére irányuló törekvés, ha a földművelő nép tudatlan és saját érdekeit felismerni nem képes; hiábavaló az ipari és kereskedelmi vállalatok felsegélyezésére hozott áldozat, ha az ipar és kereskedelem művelt iparos és munkás osztály hiánya miatt teljesen magyar nem lehet.

Amióta vármegyénk egyik nagy fia, Wlassics Gyula áll a közoktatásügy élén, szakítottak a régi tradíciókkal s a kultúra legfontosabb ágát, a népoktatásügyet a kormány mind jobban fejleszti.

Wlassics Gyula öntudatos kulturpolitikája kétségtelenül nagy lépésekkel vitte előre a nemzeti kultúra ügyét; a közoktatás minden ágában oly gyors fejlődés állott be, hogy bizalommal tekinthetünk a jövő elé, mert a tudomány fejlesztése, nemzeti irányban való terjesztése oly vetés, amely meghozza a maga gyümölcsét.

Wlassics Gyula törekvéseinek őszinteségét, politikájának céltudatosságát még ellenfelei is elismerik, de sokan emelik ellene azt a vádat, hogy a népoktatásügy államosítására törekszik s ezzel az egyháznak a gyermeknevelésre való befolyását oly szűk térre szorítja, hogy a vallásos és erkölcsös nevelés kimarad az iskolákból; az ország néptanítói karának tekintélyes része zugalódik, hogy a tanítók nyomasztó anyagi helyzetén végre nem segít az állam; a protestánsok az 1848: XX. t.-c. végrehajtását követelik s miután az teljesen lehetetlen, a vallás és közoktatásügyi miniszter politikájában keresik a hibát és felekezeti bajaik forrását.

A közvélemény nálunk is nagyon hajlik azon nézet felé, hogy a népiskolák államosítása csak azért történik, hogy az iskolák felekezeti jellegéből kivetkőztessenek. Pedig azoknak, akik ezt hiszik és hirdetik, nincs igazságuk. Bizonyítja ezt az államosítások története, miután leginkább olyan szegény községek iskolái államosítottak, amelyek ez iskola fentartással járó

tatott a paripája olyan messze, hogy többé vissza nem tért. Kunyhólakó lett a vén ember és lassan odajutott, hogy nem kellett többé felügyelni semmire. Mindössze annyiból állott a foglalkozása, hogy veszekedett a két méltóságos urral, ha nagyon rájuk jött az órájuk . . .

Gida már három napja eltűnt és senki sem tudta, hová lett.

Szevér ur természetesen nagyon nyugtalankodott, bár néha dühösen kiáltozott az üres szobákban:

— Azt hiszi, hogy majd rám ijeszt, ha elő nem kerül . . . No csak ezt higgye . . .

A két Weéper az utolsó időkben nagyon veszekedett egymással. Gergely ilyenkor feljött az ámbitusra, görbe botjával szurkálta a köveket és beszólt olykor. Gedeon alig mult negyven éves. Szevér egy pár évvel volt idősebb nála, de mennyivel vénebb. Ugyanezért a mellét ütögette:

— Nézzen rám és szóljon, látja, mennyire megviselt engem a házaseslet?! . . . És most ugyanazt a baklövést akarja elkövetni maga is?!

Gedeon sovány és esontos volt, barna nagy szemmel és sáppadt arccal. Halkan mondta:

— Maga, Szevér, szerencsétlen volt! Én szerencsésbb leszek . . . mondta felemelve révedező tekintetét. Majd halk hosszú lépésekben járkálni

költségeket viselni nem voltak képesek, míg felekezeti népiskolák közül kevés került az állam kezére, de bizonyítja az is, hogy a minisztertől lefelé alig van néhány számottevő ember Magyarországon, aki a népoktatásügy teljes államosításának híve volna, hanem igenis sokan vannak, akik az államosítást a nemzeti kultúra fejlesztése érdekében helyenként kívánatosnak tartják.

Az államosítások története régebb keletű, mint Wlassics Gyula minisztersége, de bizonyos, hogy ő volt az, aki az egyedül helyes irányt megtalálta. Ő szakított a következmények által képtelennek nyilvánított azon felfogással, hogy a tisztán nemzetiségi vidékeken kell felállítani a magyar állami népiskolákat. Olyan helyeken pazarolták el az állam erejét, ahol a nemzeti kultúra létesítése ki volt zárva és politikai propagandát akartak csinálni avval, hogy a művelődés eszközeit a nemzetiségek rendelkezésére bocsátották. Az élet azután bebizonyította, hogy a törekvés eredménytelen nem járt.

Ezért az állam ma a tiszta magyar vidékek kulturájáért hoz tetemes áldozatokat, vagy azokat a vidékeket istápolja, ahol a magyarság fejlődésben van s már magyar középosztályra, vagy magyar szomszédságra támaszkodik. Itt van Muraköz és a zalai vend vidék példája, amelyek — lassan bár — de mégis magyarosodnak; ott vannak a svábok lakta dunántúli községek, amelyek nemsokára teljesen magyarokká lesznek.

Az állami iskolákra hozott áldozatok a nemzeti kulturának bőven kamatoztak s az erkölcsöknek sem ártottak, mert az egyház azért mindenütt, ahol akarta, megtarthatta befolyását a népoktatásügyre.

A népoktatásügy teljes államosítását csak kevés világpolgár óhajtja, akikkel majd talán csak néhány száz esztendő múlva fognak vitába ereszkedni a régi rend hívei; manap ez a tábor még nem tesz számot.

A közoktatásügyi költségvetés tárgyalása eszünkbe juttatja a tanítók helyzetét is. Van Magyarországon állami, felekezeti, községi tanító, de olyan tanító nagyon kevés van, akit fáradozásáért bármiféle iskolafentartó méltó módon díjazna. Nincs olyan foglalkozás, amelyet olyan silány módon díjaznának, mint a tanítókat.

És éppen a felekezeti s a községi tanítók részesülnek a legmostohább elbánásban; az államiaknak már türethetőbb a helyzetük. Ne esodálja kezdett a szobákban és fehér esontos ujjaiával kopogtatta a butorokat.

— Milyen kopott itt minden — beszélt, esendesen, monoton hangon. Némelyik széknek három a lába, az asztal inog, az ablakot négy éve nem tisztították. Miért mindez? — Hogy Gergely gondoz bennünket. És ez a sok rongy holmi itt! A képek görbén függenek a falon, az óra nem jár, sosem tudjuk az időt, mert nem jut eszébe senkinek, hogy megcsináltassa az elromlott jószágot.

Szevér ur nagy, kövér testével fujt és fulladozva követte az ösesét nyomról-nyomra, a hogy végigjárt a szobákon, megkopogtatva mindent. Nagyot kiáltott:

— Hát mit akar? Talán hintaszéket, meg aranyos nyoszolyát? Kajdács madarat nem? Aki az ablakközben üljön ezüsthintán és onnan le-gazemberezze a világot?

— Nem — mondta csöndesen Gedeon. Lehunyta a szemét és álmodozó hangon szólt: Csak azt, hogy más legyen itt minden. Ha asszonykéz simogatása éreznék itt mindenben... Ha asszony lehellet volna itt a levegőben, akkor minden másként volna.

Krudy Gyula.

tehát senki, ha az iskola államosításának első sorban maga a tanító a leglelkesebb híve, különösen akkor, ha hivatását át is érzi. Mert nem elég, hogy a községi és felekezeti tanító fizetést a maga idejében csak ritkán kap s a plébánostól, bírótól a szolgabíróhoz kell járni, míg azt a kis fizetséget megkapja, hanem nagyon sokszor nagy fáradságba, sok könyörgésbe kerül, míg a legprimitívebb tanszert, vagy egy egészséges tantermet ki tud eszközölni.

Tehát a falusi tanító nyomorog és az ugynevezett magasabb szempontok még mindig nem engedik teljesen érvényesülni a tanító jogos igényeit. A hazafias magyar tanító mégis kitart, dolgozik, s a nemzet kulturája az ő munkájuk nyomán erősödik, fejlődik.

De az elégedetlenség, zugolódás már ki-kitör néha, amelyet csak kultuszminiszterünkbe vetett bizalom tud elhallgattatni. Wlassics Gyulát a magyar tanítók édes apjának nevezték el s reméli a magyar társadalom, hogy az apai gondoskodás nemsokára a teljes fizetésrendezés alakjában nyilvánul meg.

Wlassics Gyula tárcájának költségvetése körül lefolyó vitát érdeklődéssel nézi a nemzet s várja a vitából leszűrődő igazságokat és eredményeket. Egy pont van csak, amely lever és elszomorít: a felekezeti harc és féltékenykedés, amely céltáblájává teszi a minisztert két tábor nyilainak.

Ha a hazaszeretet el nem simítja az ellentéteket, a jövőben ezek még erősebben kiélesedhetnek s akkor hova jutunk? Talán felekezeti harcokba, vagy olyan társadalmi zűllésbe, mint jó szomszédaink, az osztrákok.

Senki gyermekei.

Széles Magyarországon sok százezer gyermek van, akiket a humanizmus könyörületessége nélkül bizvást nevelhetne a rózsabokor és verhetne a hajnali harmat. Sok százezer gyermek apátlanul, anyátlanul ebben a napsugaras, mosolygó szép világban. Ugy kerengnek az élet zivatarában, mint a fájáról elsodort gyenge falevél.

Az emberi irgalom házakat emelt ezeknek az apró embereknek. A gyermekmenhelyek zsufolva vannak velük. Itt nevelődnek, cseperednek fel valameddig, amig szárnyakra kaphatnak és kirepülhetnek az élet nehéz, viszontagságos küzdelmébe, zivatarába.

Sok ezer gyermeket sodort el még esőppnyi élete bimbójában a kegyetlen élet, és mennyi angyalt esináltak az ártatlan lelkekből az irgalmatlan gyermekdajkáló páriák.

Pusztult, erősen pusztult Magyarország árva gyermek nemzedéke. Zsenge virágok hervadása, bimbók hullása volt ez.

Végre valahára elviharzik e virágpusztulás tele. A humanizmus meleg napfénye sugárzik az apró emberekre, akikre nem mosolyoghat a szülői szeretet sugára. Az állam gondoskodik róla, hogy hajlékot kapjanak a zsenge palánták, virágnevelő házat, mely megvédje őket az élet forogatójától. Az állam veszi és tartja oltalmában a hét éven aluli gyermekeket, akik ez ideig úgy nevelődtek, mint a mezők liliomai.

De mi lesz velük ez után? Hét éves gyermek még majdnem olyan gondviselésre szorul, mint a csecsemő.

Előbb úgy volt, hogy ha a menhelyek szárnyaikra bocsátották a hét éves apró embert, ha valami árvaház a kebelére nem fogadta, akkor ott repkedett a maga gyenge szárnyain az élet viharában magára hagyatva, gyámolatlanul. Hogy meddig? Amig el nem sodorta egy szellő, mint a könnyű pelyhet.

A statisztika még most is óriási arányát képes felmutatni a gyermekpusztulásnak. Mily siral-

mas gondolat, keserves látvány a sok ártatlan elpusztulása.

Ezen kellett segítenie az államnak, mert a humanizmus századában nem pusztulhat el egy lélek sem a könyörtelenség miatt.

Törvénnyel kell az apátlan anyátlan árvák felnevelését biztosítani, közös költségen kell megóvni őket a végső pusztulástól.

Mi vidékiek azt hisszük, hogy a bűn tanyái a nagyvárosok s az angyalesinálást csak a nagyvárosok tövében élő lelketlen bérencek értik. Ma azonban már az angyalesinálás legnagyobb százaléka a vidékre esik. Az erkölcsök lazulnak, a törvénytelen szülöttek száma szaporodik és ha egy magára hagyott eselédleányt bűnre visz a szive, vagy a csábítás és a nyomor, apró porontyát elviszi a falujába, elhelyezi valami rokonnál, maga pedig elmegy ki tudja hova, merre, elhagyja gyermekét, akit átkoz, szid, rug az egész család s várja a kis ember halálát.

És alig van oly község, ahol az előljáróság szeme előtt ne játszódnék le egy két ilyen szomorú tragédia, amelynek utolsó felvonása egy kis deszkakoporsó, egy kis jeltelen sir, amelyben a senki gyermeke porlik.

Mert nálunk a kutyákat pontosan összeírják, mivelhogy azok után adó jár és mert a szolgabíró, pénzügyigazgatóság és csendőrség ezt az összeírást szigorúan végre is hajtják. Ritkán marad ki az összeírásból egy-két kutya. Ellenben azokat a kis nyomorultakat, akiknek élete lelketlen emberek kényére van bízva, nem veszik számba és ha a járási orvos, aki kötelességszerűleg látni akarja, miképp gondolják az elhagyottakat, számon kéri őket, még el is tagadják, hogy a faluban egy két senki fia is hányódik.

A törvényhozók nemes szívvvel megcsinálják a törvényt, amely oltalmába veszi a gyermekeket, ezt az oltalmat kiterjeszti az elhagyottak egész zsenge korára; az állam áldozatot hoz értük és százezreket ajánl fel a gyermekvédelemre, de minden faluba nem küldhet kormánybiztost, hogy ellenőrködjék s vigyázzon az elhagyottakra. A községi előljáróságnak nemesak az adóbehajtás a feladata és csak akkor töltötte be magasztos hivatását, ha humanisztikus kötelességeit sem téveszti szem elől.

Vármegyénk közgazdasági állapota.

Gruner Lajos vármegyei közgazdasági előadó vármegyénk március havi közgazdasági állapotáról a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság április havi gyűléséhez.

A lefolyt hónapban ismét igen változatos időjárást jegyezhetünk fel, mert míg a hónap első felét majdnem folytonos szelek jellegzik, a hónap közepe táján fagyos szeles idő köszöntött be 3—5° hideggel; addig a hónap második felében enyhe meleg idő uralkodott, mely a legutolsó napokban ismét csekély havazással lett megzavarva, amelyet azonban csakhamar kiadós eszések követtek.

Mindezek dacára a tavasziak vetése a hónap második felében teljes erővel folyamatban volt és majdnem megszakítás nélkül haladván, a hó végével be is fejeztetett.

A múlt hónap második felében jelzett arányban kedvező időjárásban az őszi vetések szépen meggyarapodtak, míg a folyó áprilisi hó elején nyert kiadós esők folytán ezek állása ismét javult, a tavasziak egyenletes kelése pedig biztosított. Az őszi jelenleg üde állapotával meg lehetnek elégedve a gazdák és ritka vetést csak a hiányosan mivel silányabb erőben levő mezőkön lehet látni; a tenyészet sokkal előbbre van haladva és vigasztalóbb, mint az elmúlt 1901 év hasonló szakában.

De hasznos volt a többszöri lanyha esőzés rétek és legelők állapotára nézve is, melyek kezdetben a folytonos szelek által kilettek már száritva, de későbbben a nedves, meleg időszakban kétszeres erővel zöldültek ki és ez által a legeltetési időszak korábbi megkezdésére jogos reményt nyújtanak. A jelenlegi takarmány szűk világban ez is nagy segítségére leend a gazdának, a midőn széna, sőt sok helyen szalmának is fogyatékán van. A juhnyájak egyik része már ki is jár a legelőre és a gazdagabb buzákra.

Az elmúlt hónapban befejeztetett a *lóhere* és *fűmagvak vetése* is, melyek most már vigankelnek. Folyamatba helyeztetett továbbá a korai *burgonyák* ültetése is; — előkészítés alatt áll a *takarmány és cukorrépa vetése*, mely munkálatok jelenleg nem egy gazdaságban a folyó április hó elején már be is fejeztettek, másutt pedig a talaj kedvező physical állapotja folytán szaporán haladhatnak.

Szorgalmasan dolgoztak az elmúlt hóban szőlős gazdánk is és a *nyitogatási és metszési* munkálatokat be is fejezték, jelenleg pedig a fás oltások elkészítésével vannak elfoglalva.

A szőlőtöke az elmúlt enyhe télben semmit sem szenvedett, a gyümölesfák pedig szépen rügyeznek. Örvendetes jelenségnek említhetjük fel ez idén azon körülményt, hogy az enyhe téli időszakban nagy területek lettek vármegyénkben új ültetések alá forgatva, a magas kormány pedig circa 3 millió sima és gyökeres vesszőnek ingyenes és kedvezményes átengedése által az utolsó időben olyannyira sanyargatott szőlőtermelésünkön kiadósabb mérvben segített, ami által is a szőlők reconstruálása ügyében megyszerte megindult nagyobb igyekezetnek éppen a kiszagadók körében egy erőteljes impulst adott — és a mely áldozatkészségéért vármegyénk a jelenlegi földmívelési miniszter urnak nagy hálaival is tartozik.

Az *alattartásra* vonatkozólag megjegyezzük, hogy ez az elmúlt hóban is a nagyon megfogyott takarmány és szalmakészletek miatt folyton nehézségekkel járt és számos gazda már nehezen várja a zöldtakarmányozás kezdetét; nagyrésztben ez is volt az oka a vidéki marhavásárokon tapasztalt nagy felhajtásoknak, melyek a marhaárakat a nagyobb kereslet hiányában meg most is állandóan alacsony fokon tartják. Keresletnek örvendenek csupán a friss fejős tehének és a borjas tehének, a többi féle jobban el van hanyagolva.

Megemlítjük, hogy az elmúlt hóban befejeztettek a tavaszi időszak előtt megyszerte megtartatni szokott *apaállatvizsgálatok* is, melyek után folytatólagosan csak úgy láthatunk nagyobb sikert, ha a bizottságok által alkalmasoknak nem talált apaállatok most már nagyobb szigorral lesznek a köztenyésztésből kizárva és ezek kizárása alkalmasabb uton ellen is örizve; — hiszen az állam részéről vármegyénk területén még mindig nagyobb számban elhelyezett kedvezményes apaállatok az éppen a kistenyésztő érdekében hozott vármegyei szabályrendeletek fokozatos szigorítását már meg is engedik, de megengedik a viszonyok javulásával az apaállatok elbírálásában szükséges nagyobb elővigyázatot is.

Az elmúlt hónap elején történt meg vármegyénk területén az *állami ménék kihelyezése* is és erre nézve constátálhatjuk, hogy 35 fedeztetési állomásra vármegyénk területén: 2 angol telivér, 21 angol fajta, 1 arab fajta, 14 homús, 1 gidrán és 81 nóri fajta, összesen 120 drb állami mén lett elhelyezve a bérmeneken kívül.

A *házi állatok egészségi viszonyai*, melyek az elmúlt téli időszakban aránylag kedvezők voltak, az elmúlt hónap tartama alatt egyes bántalmaknál ismét visszaesést mutatnak; különösen szaporodott a veszettség és az ivarszervi hólyagos kiütések száma, — ellenben a sertésvész terjedése nem fokozódott. A hó végével vármegyénk-

ben 5 járásnak 9 községében veszettség, 4 járásnak 8 községében ivarszervi hólyagos kiütés, 1 községben rühkór; 2 községben sertésorbáné és 6 járásnak 9 községében sertésvész. — Egyes ragályos bántalmak ellen a szokásos tavaszi védőoltások már megkezdődtek.

A *gabona értékesítése* szűk korlátok közt mozog. Az országszerte, sőt a külföldön is észlelt jó termés kilátások a specialitokban tespedést hoznak, a beszerzés csupán a napi szükségletre szorul, a mely viszonyok közt a folyó év elején beállt jobb áralakulás megszűnt és különösen a kenyérterményekben beállt áresések állandóknak bizonyultak, a melyek alatt leginkább a rozsnak ára szenvedett legjobban.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

A megyei közigazgatási bizottság április havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével f. hó 8-án tartotta.

Az alispáni, megyei főorvosi- és megyei törvényhatósági állatorvosi havi jelentések március hónapról felolvastatván a közigazgatási bizottság azokat tudomásul vette.

Tüzetes tárgyalás alá vette a közigazgatási bizottság a járási utibizottságoknak javaslatait a járásnak területén levő utaknak a f. 1902. évben fedanyaggal mily mérvben való ellátása tárgyában, valamint azok javaslatait, amelyeknek lehetőleg figyelembe vétele mellett hozta meg a bizottság határozatát.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta és távirda igazgatóság értesítését, mely szerint a kereskedelemügyi miniszter rendeletére Tófej állomáson Tófej elnevezéssel 1902 évi április 11-én postautygnökség lép életbe.

A pécsi posta- és távirda igazgatóság a Lenti-ben felállítandó távirdára vonatkozólag a község által megajánlott hozzájárulás és a nyers bevétel biztosítására vonatkozó nyilatkozat mintáját megküldvén: a főszolgabírói hivatal útján kitöltés végett azzal küldetik meg, hogy a kiállított nyilatkozat megerősítés végett a vármegye törvényhatóságához terjesztendő be.

Olvastatott a ker. miniszter leirata, mely szerint csak úgy hajlandó a csabrendeki postahivatalt távirdával ellátni, ha az érdekeltség a Sümegtől Csabrendekig felállítandó távirda vezetékhez szükséges póznákat ingyen adja, azokat a kijelölt helyekre ingyen szüntja és a berendezési költséghez 1:310 K-val járul. A miniszter rendelete nyilatkozattétel végett a főszolgabírói útján az érdekeltek községnek kiadatik.

Lányi Kálmán kir. főmérnök indítványt tett a városi telefon hálózatok létrejvetelének elősegítése és az ezen hálózatoknak az interurbán hálózatba való bevonásával a megyei telefon hálózatnak részben létesítése tárgyában. Tekintve hogy abban az esetben, ha valamely városban legalább 25 előfizető jelentkezik, a telefon hálózatot a kincstár saját költségén létesíti, sőt az így létesített városi telefont az interurbán hálózatba is bekapcsolja: a közigazgatási bizottság ezt a körülményt kedvezőnek találja arra, hogy a megyei hálózat részben előáljon és mivel a városi telefon hálózat létesítésére Zalaegerszeg, Keszthely, Tapolca, Sümeg, Szentgrót és Aisó-lendva városokat alkalmasoknak véli, felhívja nevezett városokban székelő főszolgabírókat, illetve Zalaegerszeg r. t. város polgármesterét, hogy a jelzett városi telefon hálózatok létesítése érdekében fáradozzanak, a kívánt számú előfizetőket biztosítani igyekezzenek s az erre vonatkozó aláírási ivateket f. évi május 10-ig a közigazgatási bizottsághoz küldjék be s a netán szükséges tájékoztatást — megkeresésre — a kir. állam-építészeti hivatal fogja megadni. A bizottság

együttal Lányi Kálmán főmérnöknek a tett indítványért elismerését és köszönetét fejezte ki.

Az ebek között a veszettség elterjedésének egyik főokául az ebeknek falu helyeken nem pontos összeírása hozatván fel: a közigazgatási bizottság az alispáni hivatal útján felhívja a járási főszolgabírókat, hogy az ebek pontos összeírása, valamint az ebadó pontos kivetése tárgyában a járás községeinek eljárását a legnagyobb szigorral ellenőrizzék.

A kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint ezen időszakban meglátogatta a légrádi rom. kath. fiúiskolát, zárda leányiskolát, zárda kisedodovát és ág. ev. fiú-iskolát. A nagykanizsai áll. polgári és áll. elemi iskolák fontosabb személyi és dologi ügyeiben ülést tartott a gondnoksággal. Meglátogatta a nagykanizsai izr. polgári fiú-iskolát, izr. elemi fiú- és leányiskolát. — Tárgyalt Petőhenyén az alibánfai és lukafai érdekeltséggel egy Petőhenyén felállítandó második tanterem ügyében. — Meglátogatta a sümegi elemi leányiskolát és kisedodovát, a zalaszentmihályi közs. iskolát, a szentandrászi és sándorházi r. k. iskolákat; utóbbi két helyen értekezett a nem képesített tanítók eltávolítása és Sándorházán a második tanítói állás szervezése iránt.

A vallás és közoktatásügyi miniszter a *letenyei* rom. kath. iskolának 330 K, a *liczkői* rom. kath. iskolának 390 K, a *radamosi* r. kath. iskolának 316 K, a *misefai* r. kath. iskolának 233 K évi államsegélyt, a *zalaszentbalázi* községi iskolának pedig ötödéves korpótléket engedélyezett, miről a rendeletek másolatával értesítettnek az érdekeltek községek.

A *tüskeszentpéteri* r. kath. a *szepteneki* r. kath. iskola államsegélyügye, a *káptalanfai* r. kath. a *batyki* r. kath. és *bókaházi* r. kath. iskolák korpótlékügye a miniszterhez pártolólag terjesztetik fel.

A légrádi r. kath. iskola ügyében az iskolát fenntartó közönség felhivatik, hogy az iskola és tanítótlakás törvényes elhelyezése iránt sürgősen intézkedjék.

Koronya István esömödéri községi iskolai tanító megválasztását a bizottság megerősítette.

A légrádi ág. ev. iskola ügyében az iskolát fenntartó közönség felhivatik, hogy a célba vett intézkedések kivételéről még a folyó tanévben a közigazgatási bizottsághoz jelentést tegyen.

A tankötelesek és ovodakötelesek 1902 évi összeírására nézve a szükséges intézkedések megtételtek, valamint megállapított az 1902 évre a kisedodovdelem tervezete.

A petőhenyei tárgyalási jegyzőkönyvet Alibánfa és Lukafa községek iskolázása ügyében a bizottság jóváhagyólag tudomásul vette s felhívja az érdekelteket, hogy a második tanítói állásnak szeptemberben betöltése való iránt haladéktalanul intézkedjenek.

Az *árvaszéki* elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál február végén hátralékban volt 6.836, március hónapban beérkezett 4.546 s így elintézés alá került 11.382 ügydarab, amelyből márciusban elintézték 4.297 dbot s így március végén hátralékban maradt 7.085 drb; az irodánál február végén hátralékban volt 316, március hónapban leírás végett kiadtak 4.793 dbot s így elintézés alá került 5.109 ügydarab, melyből március hónapban leírtak és expedáltak 4.475 dbot s így március végén hátralékban maradt 634 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a kataszternél márciusban beérkezett 273, előző időről maradt 910 s így elintézés alá került 1.183 birtokváltozási eset; ebből március hónapban keresztül vezettek a birtokiveken 1.167 esetet s így március végén keresztül vezetetlen maradt 16 eset; szőlődézma váltáság tartozást március

hóban leirtak 5.026 K 62 f értékben. A vármegye területén március hóban adóban befolyt 94.056 K 32 f, az év első három hónapjában 590.719 K 46 f. Az összes adóhátralék a vármegye területén március végén 3.831,519 K 43 f, mely az 1901. március végén volt 4.249,898 K 14 f hátralékkal szemben 418.378 K 71 f esökkenést tüntet fel. Leírásba hoztak a folyó év három első hónapjában: a) egyenes adóban 35.622 K 55 f-t. b) hadmentességi díjban 3.296 K-t. Fizetési halasztást március hóban 21 esetben, ideiglenes házádomentességet 15 esetben engedélyeztek.

Közegészségügy.

Dr. Háy István vármegyei tiszti főorvos a vármegye területén március hónapban észlelt közegészségügyi állapotról a következő jelentést terjesztette elő a közigazgatási bizottság április havi gyűlésén:

Az időjárás a lefolyt március hóban nagyrészt kedvező volt. Néhány északnyugati, majd északkeleti élénk szelek kíséretében beállott esapadékos és hűvös napok kivételével átlag derült, száraz és enyhe kellemes tavaszi napokat élveztünk.

A felnőttek közegészségi állapota, viszonyítva a február havhoz, javult ugyan, de azért mindenütt, dacára a szép enyhe időjárásnak, még sem volt teljesen kielégítő, mert leginkább földműveléssel foglalkozó népünk, munka közben szerzett meghülés folytán igen sok esetben a légző szervek hurutos és lobos bántalmait, eszúkat, váltó lázakat állott ki; ezek mellett Sénye és Vindornyaszőlős községekben a typhus járvány még most sem szűnt meg.

A gyermekek közegészsége is több kívánni valót hagyott hátra, mert ezeknél a felnőttekhez hasonló megbetegedések mellett a ronesoló toroklob, vörheny és hőkhurut száma emelkedett.

A fertőző betegségek közül ronesoló toroklobban beteg volt 38, gyógyult 24, meghalt 8, ápolás alatt maradt 6; hasi hagymában beteg volt 22, gyógyult 16, meghalt 3, ápolás alatt maradt 3; kanyaróban beteg volt 92, gyógyult 65, meghalt 2, ápolás alatt maradt 25; vörhenyben beteg volt 18, gyógyult 7, meghalt 1, ápolás alatt maradt 10; hőkhurutban beteg volt 83, gyógyult 22, meghalt 1, ápolás alatt maradt 60; bárányhimlőben beteg volt 4, gyógyult 4; föltőmirigylobban beteg volt 21, gyógyult 21.

Rendőri boncolást teljesítettek 3 esetben, melyeknél a halál legközelebbi okát agyarázkódás, fulladás és ronesoló toroklob képezte.

Külső hullaszemle előfordult 8, súlyos sértést bejelentettek 20-at.

Öngyilkosságot 3 egyén követett el és pedig Lontarus Máttyás 61 éves podbreszti, Hosztel Tekla 49 éves stridói és Bognár Mihály 51 éves nagykanizsai lakos felakasztották magukat.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 6 egyén esett áldozatul. Ezek közül: Víz József 54 éves salföldi, egy ismeretlen a keszthelyi járásban, Mursics Rozáli 7 éves VII. hegykerületi lakos vízbe fullt; Francics Ferenc 46 éves keszthelyi lakos a kocsirol, Gál Géza 11 éves joseczi lakos a padról történt leesés folytán bekövetkezett agyarázkódás miatt haltak el; Német József prágai lakosnak pedig a ledülő fa nyakcsigolyáját törte.

Vesztség gyanújában levő eb 9 egyént mart meg, kiket védőtás céljából a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak.

Hét éven aluli elhalt gyermekek közül orvosi gyógykezelésben nem részesült 70. Az első fokú hatóságok e miatt 20 elmarasztaló és 12 felmentő végzést hoztak, a többire nézve pedig a megfelelő tárgyalások folyamatban vannak.

A vármegye területén van 23 lelenc, 227 dajkaságba adott, 859 elmebeteg és hülye, 474 siketnéma, vak és nyomorék, 1714 közsegélyre szorult és 395 keresetképtelen árva. Ez utóbbiaknak orvosi felügyelet alá vételét csak a mult év vége felé rendelte el az alispáni hivatal, így azoknak részletes és teljes összeírása még befejezve nincsen.

A hónap folyamán megvizsgálta a zalaegerszegi szállodákat, koreszmákat, cukrászdákat, pékműhelyeket, szikvizgyárat; a pacsai, keszthelyi és szentgróti nyilvános gyógyszerárakat; ugyszintén ellenőrizte a sényei és vindornyaszőlősi hasihagymáz járványok elfojtása és tovaterjedésének megakadályozására tett intézkedések végrehajtását.

Rablógyilkos cigányok.

A nekeresdi cigánytanyán újra közveszélyes kóbor cigányokat fogtak el. Ugy látszik, hogy a cigánybandák országsszerte jól szervezett bünszövetséget képeznek és minden tanya tele van orgazdákkal, minden sátor népe készségesen rejtegeti a rablókat, gyilkosokat.

Ripacs esetéig a nekeresdi tanya népét mindenki békés hajlamu cigányoknak hitte, akik idestova hozzászótkak a munkához. A vajda fuvarba járt, a legények, leányok a városban kóművesek mellett napszamoskodtak, egyik másik férfi még üzte a régi cigány mesterséget és ócska vasból fogót, esipővasat, furót csinált s azokat árulgatta, csak az asszonyok és a gyermekek jártak koldulni. A rendőrség Lajos cigányban, az alázatos vajdában is bizott, aki a »besugó« szerepét játszotta; besugta, ha valami huncutság adta elő magát s ezért — ugy tudjuk — már jutalmakat is kapott. József főherceg is küldött neki néhányszor pénzt.

A városban nem is igen loptak a nekeresdiek s ha megtörtént, hogy lába kelt valaminek, Lajos vajda maga visszateremtette. Megegett egy uri háznál, hogy a eselédék a szőnyegeket kitergették porolni a kapu alá s amig reggelizni bementek, a szőnyegek eltűntek. Cigányokat senki sem látott a közelben, de egy piros rongyot találtak a kapu alatt s ennek alapján a gyanu Farao ivadékaire terelődött. A gazda nem ment panasra a rendőrségre, hanem behívatta Kolompár Lajost a vajdát, s elmondta neki az esetet. Lajos esküdözött, hogy a cigánytanyán nincs az ellopott holmi. Másnap hajnalban azonban az elveszett szőnyegeket már ott lengette a szél, ahonnt elvesztek.

És mikor a veszedelmes Ripacsot elesípték, küldt, hogy a becsületes Lajos orgazda, aki elrejtette Ripacsot és társait; küldt, hogy hosszú idő óta a nekeresdi tanyára hordta egy banda a lopott tárgyakat s itt osztották el a zsákmányt. Benne van a bünszövetségben ez egész törzs, minden sátor.

Azóta éberebb szemmel vigyáznak a cigányokra, akiket a legforgalmasabb ut mellé telepítettek, félelmére mindazoknak, akik Szentivánra az éjjeli vonatokhoz ki és bejárnak.

A legujabb eset, amelynek előzményei Csehország északi részében játszódtak le, bebizonyította, hogy a cigányokban nem lehet bizoni.

Mult év augusztus hóban Mühlbachban — Éger mellett, közel a német határhoz — három ismeretlen ember betört egy kereskedőhöz, de mikor a boltban garázdálkodtak, valami szomszéd tetten érte őket. Ezt az embert az egyik betörő egy doronggal fejbe akarta ütni, de csak a karját találta el, úgy, hogy a esont összezuzott. A betörők elmenekültek, de Mühlbahtól nem messze, Liebeneckben az országut mellett fekvő koreszmába törtek be, ahol irtózatos véres munka után összeszedtek körülbelül száz forint pénzt és néhány ékszer.

A házban egy bérlő is lakott a feleségével és két kis gyermekével. A szerencsétleneket almukban lepték meg a gyilkosok s a legkegyetlenebb módon agyonverték őket. Hogy a gyermekek zajt ne csinálhassanak, azoknak a koponyáit is szét hasították. A két kis poronty — az egyik három, a másik fél éves — egymás mellett aludt s ott is találták őket vérükben egymás mellett.

A cigány mindig válogatott kinzással, vagy különös kegyetlenséggel öl. Tapasztalt krimina-

listák és rendőrök azonnal felismerik a cigány kezét a rettenetes vadállati kegyetlenségről. A két ártatlan gyermek szétronsolt koponyája azonnal a cigányokra terelte a gyanut és mivel nem sikerült őket elfogni, az égeri ügyésség köröztette őket Magyarországon is.

A mult hetekben a nekeresdi cigánytanya körül ismeretlen férfiak, asszonyok, gyermekek mutatkoztak s miután Ripacs elfogatása óta minden cigány gyanus és a kóborcigányokat erősen figyelemmel kísérték, az a gyanu is felmerült, hogy az ismeretlen alakokat valami bün terheli, azért bujkálnak egyik tanyáról a másikra, kóborolnak egyik vidékről a másikra.

Ugy látszik, a esendőrség már eleve gyanította, hogy az a három férfi és három nő, akik a nekeresdi sátorban lappangnak, részesei a csehországi gyilkosságnak. — A mult vasárnap Gábriel Alajos zalaegerszegi őrsparancsnok, aki nál erőlyesebb, tapasztaltabb, körültekintőbb cigányüldöző aligha van Magyarországon, másodmagával rajta ütött a nekeresdi tanyán. A három idegen: Antalka, Jankó és Rudolf nevű cigány már nem tudott menekülni. A esendőrök a három férfit be akarták kísérni, hogy kilétüket igazolják, ekkor azonban előrohant a sátorból három asszony, Málka, Czinóni és Lulugya és az egyik, a Málka egyenesen nekirohant Gábriel őrmesternek s annak fegyverszíját megfogta. Erre Lulugya is vérszemet kapott s ez Málkát ölelte át, lerántva azt a földre. A cigányasszony nem eresztette el a puskaszíját, úgy, hogy az őrmester fegyverét nem használhatta. Eközben az elfogott cigányok igyekeztek kerekét oldani s a esendőröket körülálló cigányhad magatartása fenyegetővé vált, az őrmester fegyverének szíja pedig még mindig Málka kezében volt, aki azt sem fenyegetésre, sem szép szóra nem eresztette el. Erre a másik esendőr kénytelen volt fegyverét használni és Málka lábát megszurta, amire Gábriel őrmester fegyvere is szabad lett.

Ekkor már a három cigány menekülőben volt. A esendőr Antalkát és Rudolfot még nyakon esiphette, de Jankónak sikerült megugrani s oly ügyesen futott, hogy a esendőr verődött tömeggel fedezte magát. A esendőrök nem lehettek rá.

A három cigányasszony most még dühödtében rohant a két férfit fogva tartó esendőrnek, aki a furiákat csak szuronnyal tudta magától távol tartani. Málka asszonyt annyira elfogta a düh, hogy nem törődött szuronnyal, ütéssel, csak rohant vakon a veszedelemben, míg tizenegy szurástól vérezve össze nem rogyott. A szurások közül csak egy volt veszélyes, de ebbe azután az asszony bele is halt. A kórházba szállították, ahol két nap alatt kiszüvedett.

Jankó cigány asszonya, Czinóni, a támadást abba hagyva, elmenekült az ura után, Antalkát, Rudolfot és Lulugyát pedig bekísérték s most az ügyésség fogházában őrzik.

Ma már majdnem kétségtelen, hogy a csehországi gyilkosságot ezek a cigányok követték el, Lakatos László, Banda Lóri és Kristóf Péter társaságában. Lakatos László volt a gyilkos, aki fejszével verte agyon az áldozatokat, a többi pedig segédkezett neki. Hogy az elfogott cigányok közt van e Lakatos László is, ma még nem lehet tudni, mert a kóbor cigány mindenütt másféle nevet vesz fel. Annyi azonban kiderült, hogy Málka asszony volt az, aki a banda részére a terepet koldulás ürügye alatt kikémelte s hordta a tudósításokat, hol lehet lopni, hol lehet betörni.

Málkát a közkórházból temették el, koporsóját hat cigány vitte s utána jajgatva ment a nekeresdi tanya népének apraja-nagyja. Rettenetes jajveszékeltést vittek végbe s maguk között bizonyosan mint hősnőt, a hitvesi önfeláldozás példaképét emlegetik a dieső asszonyt, aki a esendőrök szuronnyába rohanva vérzett el. Mert ez a nép, amelyet a humanizmus még mindig megtűr, ellensége a társadalomnak s szemében az a hős, aki lop, rabol, gyilkol. Élődsi féreg ez a nép a társadalom testén; olyan, mint a vadállat, amelyet ösztöne hajt a vérontásra. Csúszó-mászó, ravasz, mint a kigyó és megszedhetetlen, mint a hyéna.

Utólag értesültünk, hogy a nekeresdi cigánytanyáról megugrott Jankó és Czinónit Herenden, Veszprémmegyében elfogták. Jankó elkövette azt a kóbor cigánynál hallatlan dolgot, hogy lenyírta a szakállát, de a esendőrök mégis ráismertek.

Hivatalos-rovat.

I.

Közírá teszem, miszerint az országos gazdasági munkás- és eszeléd-segély pénztárt illető hozzájárulási díjak összeírásai és kivétési lajstroma és főkönyve a munkaadók és gazdasági eszelédek összeírására vonatkozó 1900. évi XVI. t.-c. 7 §-a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. évi április hó 8-tól 15-ig bezárólag közszemlére van kitéve, a hol is a hivatalos órák alatt megtekinthető.

II.

Közírá teszem, miszerint az 1892. évi házadó kivétési lajstrom az 1883. évi 44 t.-c. 16 §-a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. év április hó 8-tól 15-ig bezárólag közszemlére kitéve van, a hol is a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

III.

A zalaegerszegi szénkénegraktár a tavaszi időnyre nagyobb megrendelést tett. Akinek tehát szénkéngre szüksége van, forduljon Horváth Béla városgazdához.

Zalaegerszegen 1902. április 7.

Várhidy Lajos
polgármester.

IV.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közírá teszi, hogy az 1877. évi XX. t.-c. értelmében az 1901. évi gyámpénztári zárszámadás és vagyon-mérleg az idézett t.-c. 30-ik §-a értelmében 1902. évi április hó 11-től április hó 25-ig, azaz: tizenöt napon át a v. főjegyző irodájában az esetleges észrevételek megtehetése végett közszemlére kitétetett, ahol is azok a hivatalos órák alatt az érdekeltek által megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1902. április 10-én.

Németh Elek
főjegyző.

Várhidy Lajos
polgármester.

Papirlövegek.

A pékek kartellt csináltak, hogy nem adnak többet 5 darab süteménynél 20 fillérért. Előbb hatot adtak. Ezek is ötlönek-hatolnak.

A pékek kartelljét a korcsmárosok kartellje követte. Kimondták, hogy 36 krajeáron alul nem adják a borak literét. Ugy gondolkodnak, hogy több a hasznuk, ha 36-ért adják, mint 25-ért. Pedig tekintettel arra, hogy a borokat 8—12 krajeárért veszik, megérdemelnék a 25-öt.

Csökönys agglégény. Te csak beszélsz, hogy nem nősz. Egyszer csak olvassuk az újságokban a hymen-híredet.

— Az lehet. De az bizonyos, hogy a következő számban jön a helyreigazítás.

A korcsmárosok kartelljére a fogyasztók kartelljét óhajtanám. Ugyanis mondaná ki a tartaná is meg a fogyasztó közönség, hogy csak olyan korcsmát látogat, a melyben a mi, szorosán vett vidékünkön származó borokat mérik. Így eladhatnák szőlősgazdáink bortermésüket és nem volnának kénytelenek borkészletük mellett kölcsönközhöz folyamodni.

Miután a szőlősgazdák boraikat eladni nem tudják, kénytelenek zárt palackokban kimérni. Ennek következtében a butelliamérések száma annyira felszaporodott, hogy egyik butelliamérő a másikhoz kénytelen inni menni, csak hogy a bor valamiképpen elfogyjon.

Egerszegen olyan öreg diákok s olyan fiatal tanárok vannak, hogy bajos őket megkülönböztetni.
— Sőt nagyon könnyű: a melyik szivarozik, az a diák.

Végre lassan bár, de teljesül az a régi óhajítás, hogy Zalaegerszeg gyárvárossá legyen. Már van magpergető-gyár, szappangyár és szikvizgyár. Most állítják föl a negyediket: a műjéggyárat. Vagy talán a szónoklatgyárat is ezek közé kellene sorolni?

Hírek.

Bérmálás a szombathelyi egyházmegyében. Dr. István Vilmos szombathelyi megyéspüspök a jövő hó elején 21 napra terjedő bérmautra indul s ez alkalommal a tótsági és alsólendvai esperesi kerületekhez tartozó plebániákban fogja kiosztani

a bérmálás szentségét. A bérmakörut programja az alsólendvai esperességi kerületben: május 12-én Bagonyán, 13-án Dobronakon, 14—15-én Turnishán, 16-án Cserenesózon, 18—19-én Bellatinczon 20—21-én Alsólendván (Rédics esatlakozásával), 22-én Szentgyörgyvölgyén, 23-án Csesztregen.

Köszönetnyilvánítás. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter már másod ízben küldött az állami telepekről 3—3 millió szőlővesszőt vármegyénk szegényebb gazdái között kiosztás végett a szőlők reconstitúciójának nagyobb mérvben való fogatosíthatása céljából. A közigazg. bizottság f. hó 8-án tartott üléséből a földművelésügyi miniszternek e kegyességeért feliratilag fejezte ki hálását köszönetét.

Április 11. az iskolákban. Az 1848-iki törvények szentesítésének emlékeztére szentelt nemzeti ünnepet a helybeli összes tanintézetekben f. hó 11-én ülték meg, mely napon az állami elemi fiú- és leányiskolai tanulók d. e 8 órakor, a polgári leány-, felsőkereskedelmi- és főgymnasiunai tanulók délelőtt 9 órakor voltak a róm. kath. plebánia templomban ünnepélyes isteni tiszteleten. Mise után az elemi iskoláknál mindegyik osztályban külön-külön tartották meg az ünnepséget ének és szavalattal, valamint az osztály tanítók részéről az ünnep méltatásával. — A polgári leányiskolánál az ünnepséget a Himnuszsal kezdték; a megnyitó beszédet és az ünnep méltatását Bódy József tanár tartotta; Horváth Gizella, Hagymássy Irén, Isoó Lenke I., Kohn Málvin, Pirithy Irén, Fritz Celesztin, Szigethy Margit, Zarka Vilma, Briglevics Erzsé, H., Schvarecz Klémi, Puer Irén, Kovács Erzsé, Kaufmann Janka, Kosztolicz Gizella IV. osztályu tanulók szavaltak; közben a Honfidal és a Talpra magyart, záradékkal pedig a Szózatot énekeltek. — A felső kereskedelmi iskolánál a Himnuszsal kezdték meg az ünnepélyt; ezt követte Udvardy Ignác igazgató megnyitó beszéd; a nap emlékét Abonyi József felső osztályu, önképzőköri alelnök, méltatta; Bodrogi Oszkár felső osztályu, önképzőköri főtitkár, az április 11-ével kapcsolatban Kossuth Lajos élete- és működéséről írt és olvasott fel megemlékezést; Siposs Ernő, Deutsch Salamon középso, Karezag Gyula felső osztályu tanuló szavaltak; az ifjúsági zenekar kétszer lépett fel; az ifjúsági énekkar a Csataadalt és záradékkal a Szózatot adta elő. — A főgymnasiun ifjúsága szintén ünnepelt. Mise után a tanulók s a tanári kar a tornateremben gyűltek össze. Először az ifjúsági énekkar Schill Imre zenetanár vezetése alatt elénekelte a szózatot, amely után Patzner J. tanuló szavalt. A nap jelentőségét Fülep Imre tanár méltatta a szép ünnepélyhez méltó szép beszéddel, majd Hoffmann S. tanuló szaválata következett s a Hymnus elneklése után az ünnepély véget ért. Az ünnepélyen részt vettek Cserán Károly alispán és Sztaniszlavszky Adolf törvényszéki elnök is.

A távbeszélő. A vármegyei közhasználatu távbeszélő ügye ismeretes már olvasóink előtt. A vármegye a telephon felállítását óhajtotta, a költségvetést a kiküldött bizottság részére Lányi Kálmán kir. főmérnök el is készítette, miután azonban a községek részéről oly mérvű hozzájárulás, hogy a megyei hálózat kiépíthető legyen, nem volt biztosítható, az iratok irattárába kerültek. Lányi Kálmán kir. főmérnök azonban nem tudott a telephon ügyének illetően való elintézésébe belenyugodni s a megoldás olesőbb és megvalósítható módjait kereste. A múlt héten tartott közigazgatási bizottságnak azután azt a javaslatot tette, hogy ha már a vármegyei távbeszélő hálózatot létesíteni nem lehet, meg kellene kísérlni az interurban — városközi — telephon felállítását keresztül vinni. Az állam azokat a városokat, amelyekben három év tartamára bizonyos számú előfizető jelentkezik, a városközi hálózatba bekapcsolja s az összes költségeket az állam viseli. Ha tehát sikerülne a vármegye minden nagyobb pontján, esetleg minden járási székhelyen annyi előfizetőt szerezni, hogy az állam az interurban hálózatot kiépítse, akkor már legalább a megyei járásközi távbeszélő megvolna s ez keretét, alapját képezhetné az egész megyei hálózatnak, amely olesón létesíthető volna, miután a további állomások a városközi hálózatba bekapcsolhatók volnának. A közigazgatási bizottság a kir. főmérnök előterjesztését örömmel fogadta s annak keresztülvitele céljából a mozgalmat megindítja. A magunk részéről azt hisszük, hogy a terv életrevaló és

könnyen megvalósítható. Egy előfizető évi díja csak 120 korona és csak három évre köti le magát minden távbeszélő állomás tulajdonosa. Ekkora áldozatra kész pénzintézeteket, kereskedőket a vármegye minden jelentékenyebb pontján kell találni, annál is inkább, mert a városközi távbeszélő úgy van kapcsolva, hogy a kereskedő részére levelezési költségben is visszatérül az előfizetési díj. Zalaegerszegen Gráner Géza vállalkozó azonnal megkezdte az előfizetők gyűjtését. Ivén már 26 előfizető van. Zalaegerszeg részéről tehát már biztosítva van a kellő számú praenumerans. Aki alá akarja írni az ívet, forduljon Gráner Géza urhoz.

A Festetich-szobor leleplezése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kebelében Festetich György szobrának létesítésére alakult bizottság f. hó 10-én délután Dessewffy Aurél gróf elnöklése alatt ülést tartott. Lukácsy Lajos szobrászművész bejelentette a bizottságnak, hogy a szobor kész. A szoborleleplezés határidejéül a bizottság június hó 8-át tűzte ki, az ünnepélyre meghívják a kormányt, a főrendiházat, a képviselőházat, a szomszédos törvényhatóságokat és a gazdasági egyleteket, a gazdasági tanintézeteket és földműves-iskolákat, a földművelésügyi miniszterium osztályvezetőit stb. Az ünnepélyre diszalbomot adnak ki és Budapestről külön vonatot indítanak. A szoborra az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a szomszédos gazdasági egyletek koszorút helyeznek. Végül a bizottság kijelölte a helyi intéző bizottság feladatait és megállapította az ünnepély részleteit.

Házasságok. Krausler Béla lovasberényi gazdasízt f. hó 8-ikán tartotta esküvőjét Matisz Józsa kisasszonnyal, Matisz Lajos ságodi földbirtokos kedves leányával. — Dr. Ábrahám Ernő, Zalavármegye árvaszékének ülnöke f. hó 7-én vezette oltárhoz Pipis Ida kisasszonyt Kis-Kun-Halason.

Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Varga Lajos mármaros-szigeti pénzügyi számellenőrt a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számvizsgálóvá végleges minőségben kinevezte.

A városi képviselőtestület f. hó 10-én Várhidy Lajos polgármester elnöklésével tartott rendkívüli ülésén az új utca nyitására szükséges 1.620 négyzetméter terület megvételét tárgyalni nem lehetett s új közgyűlés tárgyává tűzték ki. Egy 318 négyzetöl terület eladás tárgyában tett szerződést a közgyűlés jóváhagyta. Olvastatott a pénzügyminiszter leirata, mely szerint a város felmérését és lejtmerését saját közgei által 17.679 K összegért kész teljesíttetni. A képviselőtestület megkeresi a minisztert az iránt, hogy a feldolgozás költségeiből a kiküldendő mérnökök fizetését, ami mintegy 6.700 K-t tesz ki, sziveskednék törölni, mely esetben a mintegy 10.000 K költségre nézve a képviselőtestület újabb határozatot fog hozni. Tanár Ignác adó-tiszt részére — tekintettel hosszas szolgálatára — jelenlegi hivatali állásában f. év kezdetétől évi 240 korona személyes pótlékot szavazott meg a közgyűlés. Előterjesztetett az 1902. évi pótköltségvetés arra a 8154 K 40 f költségre, mely rendkívüli kiadás címen ugyan felvétellett az 1902. évi rendes költségvetésbe egyes tisztviselők és rendőrök fizetésének felemelésére s egyes rendőr állások szervezésére nézve, de melyek a költségvetés betérjesztéseig a vármegye törvényhatóságától jóváhagyást nem nyervén, a megyei számvevőség által töröltettek, míg utóbb a törvényhatósági jóváhagyás után előterjesztett pótköltségvetést, amely a képviselőtestület által megszavazott s a megye törvényhatóságától jóváhagyott fizetésemelések fedezésére állítottott egybe, a képviselőtestület elfogadta. Gombás István felebbezését a közgyűlés — a városi tanács első-foku határozatának elfogadása mellett — elvetette.

Nagykanizsa város képviselő testülete f. hó 5-én Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével tartott gyűlésén az új hatéves eyelusra helyettes polgármesternek és helyettes árvaszéki elnöknek egyhangulag Lengyel Lajos városi főjegyzőt választotta meg. — Elhatározta továbbá, hogy híven az eddigi gyakorlathoz, a községi tőke-pénzeket és a városi árvapénztári pénzkészletet a Nagykanizsai takarékpénztár, a Délzalai takarékpénztár és Zalamegyei gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál helyezi el. — Végül a képviselőtestület megalakította az egyes bizottságokat, titkos szavazás útján, két szavazatszedő küldöttség közreműködése mellett.

Névváltoztatások. Kiskoru Neubrunn Henrik esküvői lakós vezetéknévénél „Nádasi“-ra, Weisz Zsófia nagykanizsai lakós vezetéknévénél „Lugosi“-ra, — kiskoru Schlesinger József nagykanizsai lakós vezetéknévénél „Farkas“-ra, Dokonpil Ignác és kiskoru Ferenc fia balatonudvari lakós vezetéknévénél „Pintér“-re kért átváltoztatását a m. kir. belügyminister megengedte.

Gyászír. Clement Lipót igriczei földbirtokos a vármegyei társadalmi életének ismert alakja, hosszú betegség után meghalt Igriczén. Haláláról a következő jelentést kaptuk: Özv. Clement Lipótné szül. Godina Vilma a saját, ugy gyermekei Clement Pál es. és kir. 7-ik huszár ezredbeli hadnagy, Clement Hermance férj. Weidnel-Diesel Ernőné, vője Weidner-Diesel Ernő m. kir. százados, unokája Weidnel-Diesel Matilda és számos rokonok nevében mélyen szomorodott fájó szívvel tudatja a felejtethetlen szeretett hitvestárs, gondos apa, ipa és nagyapának Clement Lipót földbirtokos urnak, folyó évi április 9-én délután 3 órakor hosszú és kínos szenvedés, a halálhölök szentségének ájtatos felvétele után életének 53-ik, boldog házasságának 24-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült teteme f. hó 11-én délután 5 órakor fog az uradalmi kápolnában ünnepélyesen beszenteletetni a helybeli sirkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 12-én d. e. 8 órakor fog az uradalmi kápolnában a Mindenhatóknak bemutatni. Kelt Igriczén, 1902. évi április hó 9-én. Áldás és béke lengjen a felejtethetlen hamvai felett.

Küldöttség a kereskedelemügyi miniszteriumban. Keszthely és Tapolca városok és vidékének polgáraiból alakult küldöttség tisztelt *Bogyay Máté* és *Hertelendy Ferenc* országgyűlési képviselő vezetésével mellett a kereskedelemügyi miniszteriumban, kérve a Keszthely—Tapolcai vasút építési engedélyének mielőbbi kiadását. A küldöttséget Mándi miniszteri tanácsos fogadta s válaszában biztos kilátásba helyezte, hogy az építési engedélyt a miniszter még ebben a hónapban ki fogja adni.

A királyi tanfelügyelői hivatal fejlesztése. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a közigazgatási bizottsághoz, annak 8-iki ülésében ama kérelmet terjesztte elő, hogy tekintettel az 1893. évi XXVI. t.-c. rendelkezéseiben gyökerező s immár a vármegyei iskolák százaira kiterjedő államsegélyekkel járó rendkívüli nagy munkakörök, a pontos beiskolázásnak s az iskolamulasztások megtorlásának rendszeres és állandó ellenőrzéséhez szükséges erőre, az iskolalátogatások által igénybe vett sok időre, általában figyelemmel a népoktatásügy fejlődése, különösen az újabb szervezések által fokozatosan szaporodó külső és központi elfoglaltságra: tenne felterjesztést a közigazgatási bizottság a vallás és közoktatásügyi miniszterhez a tanfelügyelői iroda szervezetének egy munkaerő által szaporítása iránt.

A közigazgatási bizottság teljesen méltányolta királyi tanfelügyelő kérését s a hivatali személyzet szaporítása érdekében felterjesztést teendő a miniszterhez.

Halálozás. Nagy József nyug. kir. törvényszéki írnok 9-én meghalt Zalaegerszegen. 11-ikén temették el nagy részvét mellett.

Épülő Darnay muzeum Sümegen. Darnay Kálmán muzeumának helyisége, szemben a rohamos szaporodással, szűknek bizonyult, miért is a tulajdonos az eddigi helyiségnél ötszörte nagyobb 18 méter hosszú, 7 méter magas kupolás termet épített, melyben díszes tartókban kényelmes elhelyezést nyer Darnay gazdag őskori és hadtörténelmi gyűjteménye. Az épület legközelebb már tető alá kerül és még a nyár folyamán be lesz rendezve, melynek elkészülte után a muzeum *nyilvános jelleget kap*, amennyiben a tulajdonos a hét bizonyos napjaiban muzeumát nyitva tartja a nagy közönség számára, mely célra külön bejáratot is épített. A muzeum régiségei az új épület elkészülteig ládába lesznek elcsomagolva. Az új Darnay muzeum július elején nyílik meg.

Meghívó. Az 1902. évi április hó 19-én esti 8 órakor a Korona szálló nagytermében tartandó táncal egybekötött vizsgálati hangversenyre. Belépti díj személyenként 2 K, deákjegy 1 K. A hangverseny műsora: »Streabbog.« Valse 6 kézzel. Játszák Halász B., Polgár M., Szigethy M. »Werny.« Stürienne 4 kézzel. Játszák Fitos

Jenő és Stöklné. »Behr.« Polka mazur 4 kézzel. Játszák Kocsis Böske és Bandi. »Lichner.« Nelke. Játsza Polgár Margit. »Pacher« Les veilles recreatives 4 kézzel. Játszák Grünbaum F. és Stöklné. »Pacher« Valse 4 kézzel. Játszák Schwarez Clemi és Stöklné. »Brahms.« Magyar táncok 4 kézzel. Játszák Szigethy M. és Thassy L. »Handrok.« Scherzino. Játsza Sztaniszlavszky Ervin. »Jensen.« Abendmusik 4 kézzel. Játszák Balassa Annus és Stöklné. »Scharwenka.« Diver-timenti. Játsza Deutsch Manó. »Schmoll« Saltarella. Játsza Deutsch Manó. »Népdalok.« Játsza Thassy Lala. »Rossini.« Sevillai borbély 4 kézzel. Játszák Gyarmathi M. és Stöklné. »Népdalok.« Énekli Schwarz Clemi. »Herold.« Zampa 4 kézzel. Játszák Deák Emma és Stöklné. »Bethoven Seiss.« Deutsche Tänz. Játsza Stökl Jolán. »Schulhoff.« Valzer 4 kézzel. Játszák Fritz Czelin és Paula. »Népdalok.« Cimbalmos játszák Stökl Vilma és Katona Zoltán. »Reinhold.« Impromptu. Játsza Fritz Paula. »Székely.« Sobri dal. Játsza Trsztyánszky Ilonka. »Monológ.« Előadja Halász István. »Székely.« Bánk-bán. Játsza Grész Elza. »Liszt.« Rákóczy induló 4 kézzel. Játszák Grész Elza és Balogh Margit.

Kitüntetés cseléd. A földművelésügyi miniszter 100 korona jutalommal és díszoklevéllel tüntette ki 35 évi hű szolgálatáért a türjei praemontrei prépostsági uradalom derék cselédjét, Horváth János majorgazdát. Az átadás ünnepélye f. hó 6-án folyt le Türjén. Az átadást ünnepélyes szent mise előzte meg, a melyet Cicer Anicet káplán tartott. Mise után a nagyszámú ünneplő közönség a templom előtti téren gyűlt össze, a hol Malatinszky Lajos járási főszolgabíró üdvözölte a megjelenteket s felkérte Barezza László m. b. tagot, mint a vármegye főispánjának megbízottját, hogy a jutalmat nyújtsa át. Barezza László határos beszédben lelkesítő szavakkal mutatott rá a becsület munkában eltöltött életre, melylyel az ünneplő az inkább erkölcsi értékkel bíró kitüntetés megérdemelte. Példa képen állítja őt társai elé s szerencsekívánattal adja át az 5 aranyat és díszoklevelet. Utánna Illés Rafael jószágkormányzó szívéhez szóló meleg szavakkal, dr. Kuncz Adolf prépost képviselőletében, üdvözli az ünneplő hű cselédet, aki az által, hogy gazdáját hiven szolgálta, közvetve hazájának is szolgálatot tett, hazaszeretetének jelét adta. Végül átadja a kitüntetettnek a prépost 50 korona ajándékát s a beszédét dr. Kuncz Adolf prépost elterjesztésével fejezi be, egyuttal köszönetet mondva a főispán megbírálásából megjelent Barezza Lászlónak s a megyei gazdasági egyesület megbízottjának: Bezeredy Lászlónak. Még Bezeredy László üdvözölte a megyei gazdasági egyesület nevében Horváth Jánost, mire ez meghatóan egyszerű szavakban köszönte meg a kitüntetést. Ezzel az ünnepély véget ért, s a közönség a kitüntetett eljenzése között oszlott szét. Az ünnepélyt a türjei rendházban fényes lakoma követte, a melyen a környék intelligenciája szép számmal vett részt. Ragyogó jókedv és elméségektől sziporkázó felkőszöntő tartották együtt a társaságot a késő esti órákig. Az ebédén jelen voltak a házigazda, Illés Rafael jószágkormányzó kívül Barezza László, Bezeredy László, Malatinszky Lajos, Hayden Sándor, Kardos László, dr. Tarányi Ferenc, Bogyay Aurél, Szabó Károly, Dravecky Árpád, Heffler Ferenc, Zarády Árpád, dr. Blaha Sándor, Prácer Sándor, dr. Erdős Adolf, Cicer Anicet, Kiss János. Az ünneplő társaság táviratilag üdvözölte dr. Kuncz Adolf prépostot a rend visszaállításának ugyanezen napon ünneplő 100 éves jubileuma alkalmából.

Tanítók gyűlése. A zalamegyei általános tanítói testület zalaegerszegi járásköre tavaszi közgyűlését Szepetken, folyó évi május hó 15-én az elemi iskola egyik tantermében tartja. Tárgysorozat: Sárvári József úr szepetki tanító ünneplése 40 éves tanítói működésének alkalmából. II. 1. Berlek Győző szepeti áll. s. közs. iskolai tanító úr gyakorlati tanítása. 2. Elnöki jelentés. 3. Tisztújítás. 4. Értekezés az ifjúsági egyesületekről. (Tartja a pályanyertes munka szerzője.) 5. Horváth János zalaegerszegi áll. tanító úr értekezése a jkőri gyakorlati tanításokról. 6. Pénztári jelentés. 7. A jövő közgyűlés helyének kijelölése. 8. A folyó ügyek, indítványok. Zalaegerszeg 1902. évi április 7-én. Csizsár József, jkőri elnök.

Látogatás a legényegyletben. Legáth Kálmán, a most kinevezett zalaegerszegi plébános a szombathelyi legényegylet alelnökének társaságában meglátogatta a kath. legényegyletet, a hol Kaufman

Mátyás megyei aljegyző választmányi tag fogadta. Az egyet dalárdája elénekelté majdnem egész repertoárját. A plébános megtekintette az ideiglenes helyiségeket s azt ígérte, hogy rajta lesz, miszerint az egyet nemsokára méltóbb otthont kapjon.

Önálló gazdasági ismétlő iskola Köveskállán. A vallás és közoktatásügyi és földművelésügyi miniszterrel együttes megállapodás szerint felállítandó s szaktanítók által vezetendő önálló gazdasági ismétlő iskolák közül egyiknek Köveskállán elhelyezése tervezetik, azon ajánlat alapján, melyet a község ez érdemben tett, a vármegyei közigazgatási bizottság által elrendelt s az e célból gazdasági viszonyaik címén figyelembevehető összes városokra és községekre kiterjesztett tárgyalások kapcsán.

A köveskállai önálló gazdasági ismétlő iskola ügye immár oda érlelődött, hogy a szervezés feltételeiről e hó 9-én a helyszínén tárgyalás tartatott.

Részt vett abban a zalavármegyei gazdasági egyesület elnöke Hertelendy Ferenc, az egyesület titkára Voigt Ede, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, a földművelésügyi miniszternek kiküldötté Abonyi Károly gazdasági szaktanár, a köveskállai iskolák iskolaszékei s a községi képviselő testület. A község közönsége rendkívüli érdeklődéssel és rokonszenvvel fogadta az iskola eszméjét s a kivitelhez husz hold földet, a tanterem elhelyezését s a gyakorlati telep felszerelését ajánlotta meg.

A szaktanítót a vallás és közoktatásügyi miniszter nevezi ki 1200 korona fizetéssel s 300 korona lakbérrel s a telek jövedelmének husz százalékával. A telek jövedelmének nyolevan százaléka a felszerelés és berendezés fokozatos költségeire a községnek engedtetik át.

A jelen volt közönség tüzetesen megtárgyalta a kivitel elvi szempontjait s megtekintette a földeket.

Abonyi Károly szaktanár még 10-én is Köveskállán maradt a gyakorlati megoldás megállapítása céljából.

Ha jelentékenyebb akadály nem merül fel, a köveskállai szaktanítói gazdasági iskola, melyhez a szomszéd községek ismétlő köteleseinek bevonása is előzotatik, ez évi szeptember hóban átadatik rendeltetésének.

A déli vasut a szőlőszállítványok mérsékléseért. Darányi földművelésügyi miniszter értesítette a déli vasut mentén levő törvényhatóságokat és gazdasági egyesületeket, hogy a déli vasut a szőlőgazdasági célokra való és egész kocsi-rakományú trágya-küldemények díjtételeit 20 százalékkal mérsékelte. A kedvezményes szállításhoz igénybeveendő igazolványok kiállításával a miniszter a gazdasági egyesületeket bizta meg.

Munkanélküli munkások. Irtják a pusztapáti erdőt. Az őserdő, melyben egykor annyi volt a nemes vad: szarvas, őz, nyul, aztán farkas, róka és vaddisznó, mint réten a fűszál, ritkul, nagyon ritkul. A kereskedelem, az ipar kibaszálja a szép tölgyeket, s egyéb fákat s maholnap kopáran, letarolva áll majd az a terület, mely csak néhány évtizeddel előbb büszkén tekintett magakörül, mint rengeteg erdő. Napszámok, favágók fejszecsapásától, fűrészeléstől visszhangzik minden, levágják, ölberakják a legdélcegebb és legméltóságosabb fákat egymásután. Messze földről Pécsről hozzák a munkásokat ide, kikkel aztán megesezt, hogy a vállalkozó eltartván a további erdőirtástól, munka nélkül maradtak. Mivel kifogytak a pénzből is és nem tudtak hazautazni, a hatóságokhoz folyamodtak, hogy toloncképpen küldje őket állandó lakásukra, a hol feleség és gyermekek várják a hazatérőket.

Tolvaj cseléd. Vizsi Mária boeiföldi illetőségű cseléd a városban szolgált. A hány helyen volt mindenütt esipegetett valamit. Rajt is vesztett már, de nem okult. A napokban megint lopásra adta a fejét, de tetten érték és becsukták. Most már remélhetőleg megjön az esze és tisztességes életet folytat.

Riadalom. Hegedüs András helybeli napszámos, a kinek már többször volt már összeütközése a törvénnyel, ujabban megint bünbe esett, a miért megbüntették. E fölötti haragjában házigazdájának Pintér Kálmánnak a minap leszaggatta lakása ajtaját, Pintért és nejét agyonveréssel fenyegette és olyan riadalmat csinált, hogy lár-májára az utca lakossága összeszaladt. A dühöngő embert csak nehezen lehetett lecsillapítani, külön-

ben összetört, összezuzott volna mindent. Pintér panaszára a garázda embert megint megfogják büntetni.

Vásári tolvaj. Ring Pál nagykanizsai kalapos mester Alsólendván volt vásáron. Kirakta a kalapokat a polcokra s jalkudozott a vevőkkel. Egy asszony kileste, mikor van a kalapos legjobban elfoglalva s egy alkalmas pillanatban három kalapot elemelt. A kalapos nem is vette volna észre a lopást, de a vevők lármát ütöttek, s elesítették a tolvajt, aki azt sem tudta igazolni, ki légyen és merre van a hazája. Ugyanosa az alsólendvai országos vásáron elfogtak egy zsebmeteszőnt, amint egy kereskedő zsebében kotorászott. Ennek a kiléte sem volt megállapítható.

A szeszpróba. A kisüstös pálinkafőzők úgy szokták a szeszfokot mérni, hogy a kazánból kicsepegető szeszből egy kanállal az üst pupjára öntenek és meggyújtják. Ha megég, akkor még mehet az eresztés, ha nem gyul meg, akkor már nincs elég szesztartalma a folyadékknak. Bodó Ferenc vargaszegi lakos is így próbálgatta a pálinka fokát, de addig próbálgatta, míg nemcsak a szesz, hanem a kunyhó is tüzet fogott és elégett.

Kevés a széna. Az idén bizony megfogyott a takarmány. Alig várja a gazda, hogy zsendüljön ki a zöld takarmány, mert nincs már mit emni az elgyötört marháknak. Egy zalaapáti hegyi gazdának is nagyon megesejt a szive éhez marháin s miután se szénája, se szalmája, se pénze nem volt, egy sötét éjszakán elment a két szomszéd pajtájába s mindegyikből elvitt egy kis terű szénát. De rajta érték a jó gazdát s most már nem csak a tehenek éheznek, hanem a gazda is fázik.

Pincefeltörés. A kerkateskándi szőlőhegyen közös pinceje volt két esesztregi gazdának, akik boraikat a hegyen tartották. A multkoriban ismeretlen tettesek kiásták a pince falát s elemeltek 160 liter bort. Eddig már talán meg is itták.

Mult hetivásár. A mult hetivásár alkalmából főlhajtottak 32 drb. szarvasmarhát és eladtak közülök 13 darabot. Sertések közül főlhajtásra került 350 drb, eladtak belőlük 180 darabot.

Mult hóban levágott állatok. A mult március hóban a helybeli közbiztonsági levágásra s így városunkban közbiztonsági levágásra került 38 darab tejfogó, 154 darab szopós borjú és 158 darab hizott sertés.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 6-án a hivatalos adatok alapján:
veszettség: Pórszombat 1 u., Némefalu 1 u., Orosztonybaksháza 1 u., Ukk 1 u., Csáford 1 u., Zalaesény 1 u., Szentgrót (polgárváros) 1 u., Zalakoppány 1 u., Zalaszentgrót 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Cserencső 1 u., Deklezsín 1 u., Felsőbisztrice 1 u., Rédiés 1 u., Csörnyeföld 1 u., Kerkaszentkirály 2 u., Muravid 2 u., Zalaölvő 1 u.; *rühkór:* Karos 1 u.; *sertésorbánc:* Mindszentkállya 8 u., Zalabér 2 u.; *sertésvész:* Baglad 5 u., Lapány 1 u., Petrivente 1 u., Szentpéterföld 6 u., Tótszerdahely 1 u., Tárnokoroklán 4 u., Alsópustakovec 1 u., Gyömörő 1 u.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap f. évi 7-ik számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet, díszkertészet, tárcsa, méhészet, kertészársadalom, lugas, irodalom, gép és eszköztár, világszemle, hírek, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, fametszetek. Ára a havonként kétszer megjelenő szaklapnak egy évre 6 korona, kertészek részére 4 korona. Előfizetheti a kiadóhivatalban Budapesten, VII. Rottenbiller u. 33. sz. a.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 50—60 K; *lucerna* 68—75 K; *muharmag* 13—14 K; *muharmag* (régi mag) 8—10 K; *tavaszi búkköny* 8½—9 K; *baltacim* 12—13 K.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság folyó hó 5-én tartotta rendes évi közgyűlést Csekonicus Endre gróf elnöklésével. Az 1901. évről szóló igazgatósági jelentés kiemeli, hogy az üzlet az egyes biztosítási ágakban és összességében kedvező volt, s nemcsak a felosztásra kerülő évi tiszta nyereség tekintélyes, hanem ezenkívül a társaságnak különben is erős tartalékai szintén szaporodtak és gyarapodtak. Az igazgatóság az előterjesztett mérleg számadatai szerint már ezúttal mindent beváltott, a mit az előző mostohább évekből a közgyűléseken kilátásba helyezett. A mellett, hogy 2,242,587 K 04 f tiszta

nyereséget ért el, még az 1893-ban sajnosan megszüntetett árfolyam különbözeti tartalékot tett ez évben félre a záloglevelek árfolyam emelkedéséből; külön tartalékot, mely már 8.162 K 32 fillérre szállott volt le, most ismét 568.588 korona 14 fillérre emelte, a tüzőstály díjtartalékát 4,400.000 koronára, a szállítmányi biztosítékot pedig külön 40.000 koronára szaporította. Az életbiztosítási felettel jó üzletet tervszerűen s nagy sikerrel fejlesztette. A társaság életbiztosítási állománya 274,422,041 K 36 fillérre emelkedett, vagyis 9,012,061 K 58 fillérrel haladja túl az előző évit. Ez állománynak díjtartaléka immár 78.255,565 K 23 fillért tesz ki. Az alapszabályszerű levonások után az igazgatóság a tiszta nyeresémből részvényenként 320 K osztalék kifizetését javasolta. A nyereségből még ez osztalék kifizetése után is 386.166 K 12 f marad rendelkezésre. Ebből rendkívüli adományképen 50.000 koronát javasolt az igazgatóság a társasági tisztviselők nyugdíjalapjának, 336.166 korona 12 fillért pedig a különtartalékra átvzetni. A közgyűlés a mérleget, zárószámát és az összes igazgatósági javaslatokat egyhangulag elfogadta s az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a fölmentést megadta s jóváhagyta a közhasznú adakozásokra fordítandó összeg felosztási tervét. Az osztalék a társaság pénztáránál már a hétfői naptól fogva kifizetésre kerül. A részvényesek nevében Lampl Vilmos részvényes mondott köszönetet az igazgatóságnak. Külön is kiemelte Ormódy Vilmos vezérigazgató rendkívüli szakértelmét. Végül a közgyűlés a választmányba új tagokul választotta meg Gerliczy Ferenc bárót, Libits Adolfot és ifj. Zichy János grófot.

Süketek hallanak.

»Die Illustrirte Welt« című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy esodálatos gyógymódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az újság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrirte Welt“ szerkesztőségébe beküldi.

Selyem bluzok 2 frt 35 krajeártól fölfelé

— meter — valamint a »Henneberg-selyem« fekete, fehér és színes 60 krajeártól 14 frt 65 krajeárig meterenként. Mindenkinek *bérmertve és vámmertesen házhoz küldve.* Mintákat postafordultával küldünk, — Schweizba küldendő levelekre kétszeres levélbélyeg ragasztandó. G. Henneberg es. és kir. udvari selyem-gyáros Zürichben.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		8-60	8-70
rozs		6-60	6-70
árpa		6-—	6-50
zab		7-—	7-30
lóher		48.—	52.—
tengeri		6.—	6-50
bükköny		8.—	8-50
hajdina		—	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	—

Nyílt-tér.*

Nyilvános köszönetnyilvánítás!

Alulírott plebánia hivatal indítatva érzi magát a Trieszti Általános Biztosító Társaságnak (Assicurazioni Generali) azon kiválóan méltányos kárrendezésért, melyet március hó 26-án megtörtént harangrepedési kárügyünkben tanusított, legőszintebb köszönetét kifejezni.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi április hó 12-én.

Legáth Kálmán,

plebános.

* E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Igen hálás köszönetet mond mindazoknak, kik drága jó apánk elhunytával bánatunkban részt vettek s a végtisztességen megjelenni szivesek voltak; különösen forró köszönetet a tek. kir. vényszék tisztikarának szép és nemes alakban megnyilatkozott kegyeletéért.

A gyászoló
Nagy család.

KRONDORFI A LEGJOBB
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Ferenc József

keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtoszer.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Hirdetmény.

A „Zalavármegyei Gazdasági Egyesület“ tulajdonát képező, a Wlassics-utcában fekvő

KERT

egészben vagy parcellázva

eladó.

Ezen kertből a Wlassics-utcai részen **3 házhely**, az Ujváros-utcára nyíló részen **3 házhely** és a nyitandó új utcára **10 házhely** hasított ki.

A fent nevezett telek bérbe is adatik a folyó évtől kezdve.

Parcellázási tervet betekinthető a „Zalavármegyei Gazdasági Egyesület“ titkári hivatalánál, hol minden erre vonatkozó felvilágosítás készségesen megadatik.

Carbolineum

Avenarius Patente

25 év óta legbecesebb fakonzerváló eszköz.

Utánzásoktól óvakodjunk.

R. Avenarius Carbolineum-gyára Amstetten, Alsó-Ausztria.

Iroda: Bécsben III/1., Hauptstrasse 18.
Kapható Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos kereskedésében.

ad. 2561/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi takarékpénztár végrehajtónak Kránicz Ferenc és társai végrehajtást szenvedők ellen végrehajtási ügyében ifj. Vas Mihály utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a baki 210. sz. tjkben 239., 677., 587/a hrsz. alatt Lövei Ferenc tulajdonánál fölvetett ingatlanra 860 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi május hó 6-ik napjának délelőtt 10 órakor Bakon, a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 86 K-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál törént előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszegen, 1902. évi március hó 20-án.

Szirmay, kir. tszéki bír.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horogony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható, hatásos és alkalmas a kórosnyál, csúszal és megbűszeknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horogony” védjeggyel és a „Richter”-jeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k. árban a legjobb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szolgáltatók.
Rudolstadt.

283/v. 1902. szám

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. bíróság V. I. 175. sz. végzése által zalamegyei központi takarékpénztár végrehajtató javára Balog Sándor és Horváth Antal nemesapáti lakosok ellen 602 K tőke, ennek 1901. évi június 18-tól járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt 777 koronára becsült lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök, takarmány, trágya, sertés és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helysínén, vagyis Nemesapátiiban leendő eszközzésére 1902. április 21. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók

ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsárán alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszeg, 1902. április 1-én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Alkalmazást keres.

Szerény feltételek mellett, mint

gyermeknevelő (bonne)

alkalmazást keres egy 18 éves, jó családból való leány, aki a magyar- és német nyelvet tisztán bírja és a házi teendőkben teljesen jártas.

Cím megtudható a »Zalamegye« kiadóhivatalában.

ÖSTERREICHER SAMU

mezőgazdasági gépek és varrógépek
képviselete

NAGYKANIZSA.

Képvisele a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtatnak: teljes gőzgarnitúrák, petroleum- és benzínmotorok, kézi és járgányosan cséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszáló, szecskavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzuzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.

Acetylen világítás és vízvezeték berendezés előnyös feltételekkel. Gépolaj zsákok és vízmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becseréltetnek.

Acetylen világításról, vízvezetékéről és malomberendezéséről költségvetést és felvilágosítást kívánatra ingyen adók.

Gépjavitások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

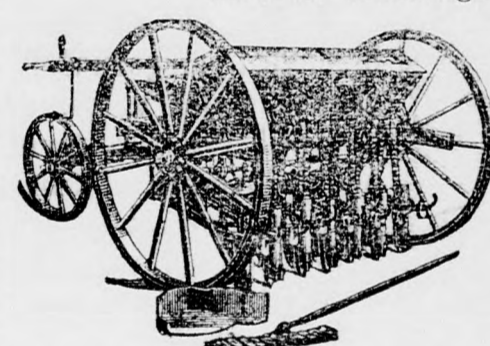
A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott önműködő úgy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA”

fecskendő a legjobbaknak bizonyultak, amelyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindamelllett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

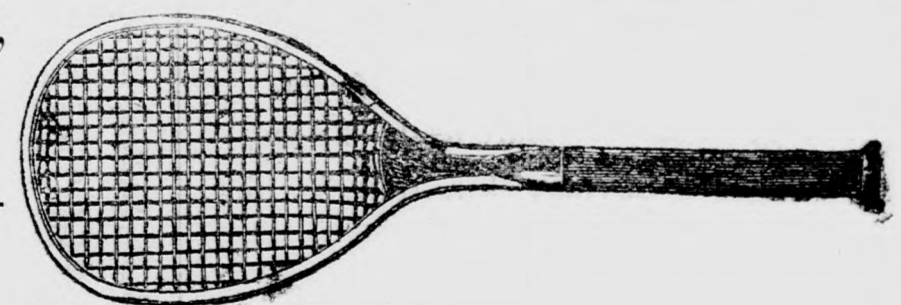
cs. és kir. kiz. szab. mezőgazdasági gépgyárak BÉCS, II., Taborstrasse 71.

Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve.

Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételődek alkalmaztatnak.

TAVASZI SPORTCIKKEK.

Lawn-Tennis, Football,
Ping-Pong, kerékpá-
rozó, úszó, utazó, vala-
mint lovagló sport-

cikkekről megjelent

LEGÚJABB KÉPES ÁRJEGYZÉKEMET

ingyen és bérmentve küldöm.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPESTEN, VI., Andrassy-út, Fonciére-palota.

A

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszer.

== Kapható mindenütt. ==

Keszthelyen egy elsőrendű divatárú üzletben egy 17—22 éves, esinos külsejű,

megnyerő modoru nő,

ki a magyar levelezést is képes elvégezni, alkalmazást nyer azonnali belépéssel.

Cim a kiadóhivatalban.

ad. 2649/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Berger József* végrehajthatónak *Kustán Kis József* végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az újabb árverés *Kustán Kis Gábor* utóajánlata folytán a németfalui 64. sz. tjkvben + 89. hrszámú ingatlanra 81 korona; — II. a németfalui 291. sz. tjkvben + 124. hrsz. alattira 115 korona; — + 125. hrsz. alattira 92 korona, + 208. hrsz. alattira 21 korona, + 520. hrsz. alattira 45 korona, + 530. hrsz. alattira 129 korona, + 535. hrsz. alattira 182 korona, + 633. hrsz. alattira 35 korona; — III. a németfalusi 127. sz. tjkvben + 143. hrszám alattira 134 korona; — IV. a németfalusi 186. sz. tjkvben + 181. hrszám alattira 296 korona; — V. a németfalusi 183. sz. tjkvben + 188. hrszám alattira 133 korona; — VI. a németfalui 303. sz. tjkvben + 182. hrszám alattira 60 korona; — VII. a 141. sz. tjkvben + 183. hrszám alattira 53 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendelték és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1902. évi május hó 7-ik napjának délelőtti 10 órájkor **Németfalu** község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 8 K 10 ft, 11 K 50 ft, 9 K 20 ft, 2 K 10 ft, 4 K 50 ft, 12 K 90 ft, 18 K 20 ft, 3 K 50 ft, 13 K 40 ft, 29 K 60 ft, 13 K 30 ft, 6 K-t, 5 K 30 ft készpénzben vagy az 1881. LX. t.-e. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. március hó 24-én.

Szirmay, kir. tszéki bíró.

Gyomorbetegnek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Különö gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Elővigyázza a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, kólikafájdalmak, szíveres, álmálanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Kőrmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Deveser, Kiszell, Mura-szombat, Bellatincez, Marezali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsóéndva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvil, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyirád, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor.

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

ALFA SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tejgazdasági Gépgyár

BUDAPEST,

V., Bathory-utca 4.

GYÁRTELEP:

Petneházy-utca 8—10.

Szállít: mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek be-
rendezése.

Tejgazdasági telepek ujjászervezése.

Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben.

Alfa Separatoraink eddig több mint 550 első díjjal lettek kitüntetve.
Évi gyártás körülbelül 47.000 darab.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kévekkötő aratógép, Fűkaszalógép, Készörükészülék, „Daisy“ marokkrakó aratógép, Szénagyűjtő gerebiye és Kévekkötőfonal gyártmányai.
Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Oicsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-út 30. szám.

Kertészkedők, virágkedvelők ☉ ☉

☉ ☉ ☉ ☉ becses figyelmébe!

Tavaszi időnyre ajánljuk
faiskoláinkban tenyésztett
nagy mennyiségű s dús vá-
lasztékú

**dísz-, fenyő- és
gyümölcsfáinkat,**

valamint tavaszi és nyári
kiültetésre nagy készlet-
ben levő

virágjainkat,

u. m.: Chrysanthemumokat,
Cactus gyöngyikéket, Canna
Crózyket, faj szegfűket, ojt-
tott rózsákat s más min-
dennemű csoport és sző-
nyegnövényeket nagy kész-
letünk folytán

a legjutányosabb árakon.

Érdeklődőknek megkere-
sésre faj-, valamint árjegy-
zékkel készséggel szolgál

az uradalmi kertészet

Bellatincez (Zalamegye).

Tessék árjegyzéket kérni!

ad. 2946/tkv. 1902.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Zala-
egerszegi Takarékpénztár* végrehajtónak *Kranitz
Ferenc és társai* végrehajtást szenvedők elleni
végrehajtási ügyében a Zalavármegyei Takarékpénztár utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a baki 210. sz. tjkvben + 1039. hrsz. a. ingatlanra 180 korona, + 1070. hrsz. ingatlanra 335 korona; — II. a baki 261. sz. tjkvben 585/a/1. hrsz. a. ingatlanra 265 korona, 675/a/1. hrsz. a. ingatlanra 47 korona, 119/1/b/1. hrsz. ingatlanra 93 korona; — III. a baki 69. sz. tjkvben I. 393., 396., 486. és 732. hrsz. alattiakból *Kranitz Ferenc* 1/2 rész jutalékára 420 korona; — IV. a baki 429. sz. tjkvben ugyanannak 1/2 rész jutalékára és pedig 119/b/1/2 hrszám alattira 99 korona, + 790. hrsz. alattira 196 korona, + 587/b hrszám alattira 206 korona, + 120/a/1. hrszám alattira 169 korona; — V. a baki 731. számú tjkvben + 880. hrszám alattiból *Lövei Ferenc* és *Kranitz Ferenc* 1/6 rész jutalékára 137 korona ezennel megállapított kikiáltási áron az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi május hó 6-ik napjának délelőtt 10 órájkor Bakon**, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 18 K-t, 33 K 50 f-t, 26 K 50 f-t, 4 K 70 f-t, 9 K 30 f-t, 42 K-t, 9 K 90 f-t, 19 K 60 f-t, 20 K 60 f-t, 19 K 60 f-t készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az 1881. LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.

Zalaegerszegen 1902. évi március hó 20-án.

Szirmay, kir. trszki bíró.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaek ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaek ára 68 kr.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria”

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palaek ára 20 kr.

Fehér „Glazur”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újjouanni befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

Meghívó.

A Nova és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság

1901. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

Nován, 1902. évi április hó 25-én d. e. 10 órakor üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési elnök, jegyző és két jegyzőkönyv hítelestítő részvényes megválasztása.
2. Az 1902. február 11-iki közgyűlés megsemmisítése folytán az 1901. üzletév eredményéről az igazgatóság jelentésének újból előterjesztése, a zárszámadás bemutatása, a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránt való határozathozatal.
3. Alaptőke felemelés.
4. Takarékpénztári elnök választás.
5. Egy felügyelő-bizottsági tagnak a f. 1902. évre választása.
6. Napi biztosoknak napi díj megállapítása és a könyvelő nyugdíj ügyének rendezése.
7. Alapszabályok több pontjának módosítása.

Az Igazgatóság.

Záró-mérleg 1901. évi december 31-én.

V a g y o n		K	f	T e h e r		K	f
Pénztár számlának		8572	67	Részvénytőke számlától		40000	—
Bekelezési költség		255	61	Tartalékalap		3401	74
Váltó kölesön		141081	—	Betét		103664	76
Kötvény kölesön		29729	—	Folyószámla		39959	02
Jelzálog kölesön		24431	—	Visszlesz. váltó		12159	—
Üzleti berendezés		900	—	Osztalék		130	—
Szervezési költség		179	16	Átmeneti kamat		1808	85
Kétes követelések		300	—	Veszteség-nyereség		4516	72
Hátrálékos kamat		54	24				
Óvás díj		95	51				
Átmeneti		41	90				
		205640	09			205640	09

Nyereség-vesztés számla 1901. évi december 31-én.

T a r t o z i k		K	f	K ö v e t e l		K	f
Betét kamat számlának		5199	18	Váltó kölesön kamat számlától		10165	13
Személyzet fizetési		2168	—	Kötvény kölesön kamat számlától		2383	81
Adó és illeték		898	33	Jelzálog		1942	38
Folyó számla kamat		1567	83	Díj		1588	03
Visszlesz. váltó kamat		761	58	Nyomatvány		26	60
Vegyés		564	69	Késedelmi kamat		58	24
Üzleti berendezés		100	—	Hátrálékos kamat		27	12
Szervezési költség		107	44	Nyereség áthozat 1900. évről		291	79
Kétes követelések		438	04				
Vegyés kamat		160	74				
Záró mérleg		4516	72				
		16483	13			16483	13

Nován, 1901 évi december 31-én.

Persay Gyula s. k., Dervarics János s. k., Tornyos Gábor s. k., Pál Sándor s. k.,
pénztárnok. elnök. vezérigazgató. könyvelő.

Igazgatósági tagok: Tóth Sándor, Mayer István, Vizsy Boldizsár, Schwarcz Rudolf, Hoffmann János, Danesees János, dr. Kovácsics Ferenc, Bezeredy István, Eppinger Sándor, Csizmazia Mihály.

Ezen mérleg és veszteség-nyereség számla tételeit a fő- és segédkönyvek tételeivel összehasonlítva, azokat teljesen megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Fischer Gedeon, s. k. Kayser Vilmos s. k., Farkasovszky Endre s. k.,
felügy.-b. elnök. felügy.-b. tag. felügy.-b. tag.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Negyvennegyedik évi zárószám 1901. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK

BEVÉTELEK

Main financial statement table with columns for Korona and fill, detailing expenses and revenues for fire, transport, and burglary insurance.

VAGYON

Mérlegszámla 1901. december 31-én.

Balance sheet table showing assets and liabilities as of December 31, 1901.

II. Élethbiztosítási üzlet.

Harminkilencedik évi zárószám 1901. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK

BEVÉTELEK

Financial statement table for life insurance, detailing expenses and revenues.

VAGYON

Mérlegszámla 1901. december 31-én.

Balance sheet table for life insurance showing assets and liabilities.

Budapest, 1901. december hó 31. Az igazgatóság: Br. Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, László Zsigmond, Ormody Vilmos, gr. Zichy Nándor, Szende Károly, aligazgató. Kacsvinszky János, életbiztosítási könyvvivő. Gergely Tóder, a köspondi könyvezés-főnöke. A fenti zárószámokat a mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételét a fő- és segéd-könyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk. Budapest, 1902. március hó 21-én. A felügyelő-bizottság: Berkovits Albert, Burchard-Béla, Hajós József, Némethy Tivadar, báró Radnasy Géza.

Éljen!

Egгер mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egгер mellpasztillái,
az étvágyat nem romtják és kitünő ízűek.

Doboza 1 K és 2 K.
Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

"NÁDOR"
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, úzv. Unger Domokosné, Simagen: E. Dervarics István, Zalaeszményen: Botfi Péter-fele gyógyszerárakban.

Eladó szőlő.

Badacsonyban, közel Tördemiczhez, a Balatontól 3—5 pernyi távolságra

mintegy két hold szőlő,

jó karban levő, lakásul használható hajlékkal együtt, szabad kézből **minden órán eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad Zalaegerszegen **Záborszky József** állami elemi iskolai tanító.

Törlesztéses kölcsönt

5°-os kamatra

földbirtokra, bérházakra

szerezek minden előleg nélkül, még abban az esetben is, ha magasabb kamatú kölcsönrel vannak megterhelve az első helyen.

Leveleket bővebb felvilágosítással válasz bélyeg mellett postán elintézem.

Sárkány József,
Budapest, Váci-körút 21. sz.

ad. 1474/tkv. 1902. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Berger Henrik és fia cég** végrehajtható **Goldfinger József és neje Salamon Teréz** végrehajtást szenvedő elleni 608 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a császi 24. számú tjkvben I. 1—4. sor 33., 36., 183. és 551. hrszám alatt végrehajtást szenvedettek tulajdonául felvett ingatlanokra 461 korona, a császi 283. számú tjkönyvben + 530. hrszám alatt felvett ingatlanra 629 korona, a császi 273. sz. tjkvben

+ 521. hrszám alatt felvett ingatlanra 1127 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi június hó 6. napján délelőtt 10 órakor Csácsban,** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a beesárnak 10%-át, vagyis 46 korona 10 fillért, 62 korona 90 fillért, 112 korona 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett ár-

folyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál törétt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1902. évi február 22-én.

Rutich, kir. tszki bíró.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

50,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
30170 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 ny. és jut. K. összegben	13.160,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabcsúlt vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szabad. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (¹ / ₈)	frt	—,75,	vagyis	1.50	korona
egy negyed (¹ / ₄)	"	1.50,	"	3.—	"
egy fél (¹ / ₂)	"	3.—,	"	6.—	"
egy egész (¹ / ₁)	"	6.—,	"	12.—	"

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év április hó 21-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főüradánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni

Az összeget.....korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.) } **A nem tetsző törlendő.**

Pontos cím: